VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash. VAPAUS, 100 Elm St. W., Sudbury, Ont. Postage paid at Sudbury.

No. 27 — Vol. LII vuosikerta | Sudbury, Ont. | Tiistai, maalisk. 5 p. — Tuesday, Mar. 5, 1968

Canada-Gabon suhteet keskeytettiin

Syynä Quebecin edustajalle annettu, "valtion päämiehelle kuuluva kohtelu", selittää Ottawa; Quebec leimaa Ottawan toimenpiteen ennenaikaiseksi ja sopimattomaksi

Ottawa. — Liittohallitus keskeytti Canadan diplomaattisuhteet pienen ranskankielisen afrikkalaismaan, Gabonin kanssa kostotoimenpiteenä siitä kun Gabonin sanotaan kiertäneen tai välttäneen Ottawaa kansainvälisen opetuskonferenssin kutsun yhteydessä.

Antaessaan tiedon tästä diplomaattisuhteiden keskeyttämisestä pääministeri Lester Pearson arvosteli maanantaina myös Quebecin hallitusta siitä kun se oli vastaanottanut tämän kutsun liittohallituksen vastaväitteistä huolimatta.

Tämä toimenpide pientä Gabonia vastaan on tähän mennessä ankarin kostotoimenpide mihin Ottawa on turvautunut kiistellessään Quebecin kanssa siitä, että ainoastaan liittohallituksella on perustuslailliset oikeudet esiintyä Canadan edustajana kansainvälisellä areenalla.

Kansainvälinen opetusasiain konferenssi, jonka oli järjestänyt Afrikan ranskankieliset maat ja Madagascar, pidettiin helmikuun 5—10 pnä Gabonin pääkaupungissa Librevillessä. Liittohallituksen opetusministeriön antamien tietojen mukaan Quebecin valtuuskunnan johtajana toimi siellä Quebecin opetusministeri Jean-Guy Cardinal, joka sai siellä samanlaisen kohtelun, mikä protokollan mukaan annetaan tavallisesti valtion päämiehille. Puheita pidettiin ja Quebecin lippu liehui yhdessä toisten osanottajamaiden lippujen kanssa.

Ottawasta annettujen selitysten mukaan liittohallitus olisi voinut jättää huomioonottamatta tämän tapauksen, jos olisi ollut varmaa ettei se ollut presidentti Charles de Gaullen järjestämä.

Suurin osa Ranskan ulkomaaavusta menee sen entisiin siirtomaihin Afrikassa, sisältyen siihen miljoonien dollarien avustussumma opetustarkoituksia varten. Ranskalla oli myös huomattava valtuuskunta mainitussa kansainvälisessä konferenssissa.

Canadan ja Gabonin viranomaiset keskustelivat Librevillen kansainvälisestä opetuskonferenssista etukäteen sekä Librevillessa että Washingtonissa. Tammikuun 30 pn diplomaattinootissa Gabon piti kiinni siitä, että mr Cardinal kutsutaan Quebecista, ja että se on tiukasti yksityisluontoinen asia. Nootissa viitattiin myös Canadan perustuslakiin oikeutuksena mr Cardinalin osallistumiselle.

Ottawa katsoi, että mr Cardinalin edustuksen yksityisluontoisuus jäi taka-alalle sen kohtelun vuoksi minkä mr Cardinal sai Librevillessä osakseen. Lisäksi Ottawa katsoi Gabonin viittauksen Canadan perustuslakiin teoksi, jota ei voida ulkomaan hallitukselta hyväksyä.

Helmikuun 19 pnä lähetetyssä nootissa Ottawa tiedoitti Gabonille, että Libreville Canadan suurlähettilääksi aiottu Jean Thibault ei tulekaan esittämään valtakirjaansa Gabonin viranomaisille.

Thibault joka asuu Kamerunin pääkaupungissa Yaoudessa, tulee toimimaan siellä ja kahdessa muussa ranskankielisissä Afrikan maassa Canadan suurlähettiläänä.

Ottawan toimenpide tarkoittaa käytännössä sitä, että Canadalla ei tule toistaiseksi olemaan edustusta Librevillessa, mutta Canada tunnustaa kuitenkin tämän 102,000 neliömailin suuruisen maan. Gabonin väkiluku on 460,000. Maa itsenäistyi 1960 ja liittyi samana vuonna YK:n jäsenyyteen.

Quebec. — Quebecin hallitus esitti maanantai-iltana syytöksen että liittohallituksen viranomaiset menettelivät ennenaikaisesti ja sopimattomasti keskeyttäessään diplomaattisuhteet Canadan ja Gabonin välillä.

Samalla kertaa Quebecin hallitus vihjasi siihen, että tämä toimenpide voi vaikeuttaa Canadan perustuslaillisten pulmien ratkaisua.

"Quebecin hallitus pitää sitä ennenaikaisena ja sopimattomana tekona Gaboniin nähden aikana jolloin käydään neuvotteluja perustuslaillisten valtuuksien uudelleen jakamisesta", sanotaan lausunnossa.

Quebecin hallitus pitää "normaalisena toimenpiteenä" sitä kun ulkomaiden hallitukset ovat välittömissä yhteyksissä Quebecin kanssa sellaisissa asioissa kuin opetuskysymyksissä, jotka ovat perustuslain mukaan Quebecin hallintoon kuuluvia.

Lausunnossa hyljätään lisäksi katsantokanta ettei maakunnilla ole mitään valtuuksia kansainvälisesti.

"Ei ole epäilyäkään siitä etteikö Quebec tule omaksumaan kansainvälisessä portaassa asenteita, jotka ovat vastakkaisia liittohallituksen kannanmäärittelyjen kanssa. Quebecin täytyy aloilla, mitkä kuuluvat sen toimivaltuuksiin ylläpitää läheisiä suhteita hallituksiin ja yleisiin laitoksiin niin Canadassa kun ulkomaillakin, jos se mielii täydellisesti täyttää sille lain mukaan kuuluvat velvollisuudet", sanotaan Quebecin lausunnossa.

Työllisyyden hoito on Suomen tärkein tehtävä

Hallituspuolueiden suuren neuvottelukunnan "evästyskokous" hallituksen muodostajalle

Helsinki. — Tulevan hallituksen ohjelman tärkeimmät kysymykset sekä hallituksen pohja olivat alustavasti esillä niissä neuvotteluissa, joissa sosialidemokraattisen puolueen nimeämä hallitustunnustelija, pääjohtaja Mauno Koivisto tapasi perjantaina nykyisten hallituspuolueiden laajemman neuvottelukunnan ensi kerran.

Tässä keskustelussa todettiin työllisyyden hoitaminen uuden hallituksen tärkeimmäksi tehtäväksi. SKDL:n edustajat korostivat keskustelussa, että on välttämätöntä muuttaa hallituksen taloudellista perussuuntausta siten, että työllisyystilanteeseen saadaan helpotusta ja että vähäväkisen väestönosan asema helpottuisi.

Keskustapuolueen taholta ehdotettiin kosketuksen ottamista kansan puolueisiin. Tähän annettiinkin hallitustunnustelijalle mahdollisuus mutta samalla tähdennettiin, että se ei missään tapauksessa saa viivästyttää hallitusneuvotteluja.

Perjantaina tapahtui hallitusneuvottelujen virallistaminen siinä mielessä, että pääministeri Rafael Paasion hallitus jätti presidentin uuden toimikauden alkaessa eronpyyntönsä ja tasavallan presidentti antoi pääjohtaja Mauno Koivistolle tehtäväksi uuden hallituksen muodostamisen. Hallituksen muodostumisessa ei enää voida pitää kiinni presidentin toivomasta maaliskuun 5. päivästä. Hallitusneuvottelujen työryhmä yrittää kuitenkin saada ohjelmaluonnoksen valmiiksi 7. 3. mennessä, jolloin sitä voisivat käsitellä mm. SKDL:n liittoneuvosto ja keskustapuolueen puoluevaltuusto seuraavan viikonvaihteen aikana. Pääministeri Rafael Paasio arveli uuden hallituksen valmistuvan maaliskuun puoleen väliin mennessä.

Perjantaina illansuussa klo 17.30 alkaneet hallitusneuvottelut, joita johti pääministeri Rafael Paasio ja jotka kestivät noin kaksi tuntia, olivat luonteeltaan "evästyskeskustelun" kaltaiset. Hallituspuolueiden 23-jäseninen neuvottelukunta esitti tässä yhteydessä näkemyksiään uudesta hallitusohjelmasta. SKDL:n edustajat Ele Alenius ja Aarne Saarinen tähdensivät sitä, että muodostettavan hallituksen on saatava aikaan helpotusta työttömyystilanteessa.

Keskustelussa yleinen mielipide yhtyi siihen että töiden järjestäminen ihmisille on uuden hallituksen ensimmäinen tehtävä.

Hallituspohjan otti esille keskustapuolueen Johannes Virolainen muiden puolueiden suhtautuessa asiaan viileämmin. Kuitenkin hallitustunnustelijalle annettiin tehtäväksi yhteydenotto myös liberaaleihin ja ruotsalaiseen kansanpuolueeseen.

Urho Kekkosen kolmas kausi alkoi perjantaina

Helsinki. — Helmikuun 15. päivänä suoritetussa vaalissa tasavallan presidentiksi valittu Urho Kekkonen aloitti kolmannen presidenttikautensa lauantaina. Klo 12 hän antoi eduskunnalle juhlallisen presidentinvakuutuksensa. Lyhyen, mutta juhlavan tilaisuuden aikana puhuivat eduskunnan puhemies Johannes Virolainen sekä tasavallan presidentti Urho Kekkonen.

Tilaisuuden päätyttyä tasavallan presidentti tarkasti kunniakomppanian eduskuntatalon edustalla. Iltapäivällä kävivät presidentin linnassa onnittelukäynnillä mm. ulkovaltojen lähetystöjen edustajat, hallitus ja korkeimmat virkamiehet.

Naiset sidottiin ja ryöstettiin

Scarborough. — 81-vuotias nainen ja hänen tyttärensä sidottiin kotonaan lauantai-iltana, kahden miehen tunkeutuessa sisään ja ryövätessä heidät puukolla uhaten.

Mrs. Clara Alexander ja hänen 38-vuotias tyttärensä Margaret saivat vapautetuksi itsensä 15 minuuttia sen jälkeen kun kaksi miestä, toisella mukanaan puukko, ryösti heiltä $700.00—800.00 rahaa ja pakenivat.

Margaret Alexander vastasi ovikellon soittoon noin 8:45 ip. Häntä iskettiin kasvoihin ja hänen äitinsä lyötiin lattialle. Kaksi miestä sitoivat naiset, etsivät ympäri talon, repivät pois puhelimen ja lähtivät. Ei kumpikaan naisista loukkaantunut.

TRUDEAU TUNNUSTAISI KIINAN HALLITUKSEN

Olisi valmiina pyytämään YK:ssa, että USA lopettaisi Pohjois-Vietnamin pommituksen

Veneland. — Oikeusministeri Pierre Trudeau sanoi täällä sunnuntaina, että jos hänestä tulee liberaalipuolueen uusi johtaja ja sen johdosta liittohallituksen seuraava pääministeri, hänen hallituksensa tarjoaa Kiinalle diplomaattisen tunnustuksen kahden Kiinan periaatteen pohjalla.

Puhuen sanomalehtien haastattelutilaisuudessa mr. Trudeau sanoi, että hän tarjoaisi Pekingille suurlähettiläiden vaihtoa siinä ymmärryksessä, että Canada tunnustaisi edelleen Formosan saarella olevan kansallisen Kiinan.

"He (kiinalaiset) sanoisivat todennäköisesti 'ei' niin kauan kun me kieltäydymme Formosan Kiinan diplomaattisuhteiden katkaisemisesta hän arveli.

Mr. Trudeau sanoi, että Kiinan tunnustamisen tarjous olisi looginen seuraava askel sen jälkeen kun Canada esitti kaksi vuotta sitten, että Kiina hyväksyttäisiin YK:n jäseneksi. Canada esitti silloin Kiinan hyväksymistä YK:n sillä perusteella, että Kiina saisi paikkansa turvallisuusneuvoston vakituisena jäsenenä, mutta Formosan Kiina olisi siitä huolimatta edelleen YK:n jäsenenä.

Samassa tilaisuudessa missä hän luonnollisesti itselleen etsi kannatusta huhtikuun 4—6 pnä pidettävään puoluekokoukseen — mr. Trudeau sanoi, että pääministerinä hän olisi valmiina menemään YK:n kokoukseen pyytääkseen siellä, että Yhdysvallat lopettaisi Pohjois-Vietnamin pommituksen.

Vaikka hän ei sanonut uskovansa, että Yhdysvallat vetäytyy yksipuolisesti pois Vietnamista, hän sanoi kuitenkin katsovansa, että pommituksen jatkaminen ei rajoita sotaa vaan pitkittää sitä.

Aikaisemmin päivällä mr. Trudeau sanoi katsovansa että Yhdysvallat omaksuu väärän pyskologisen asenteen yrittäessään pakottaa pommituksen avulla pohjois-Vietnamilaiset neuvottelupöydän ääreen.

Suomi eräs ehdokas YKn Turvallisuusneuvoston jäseneksi

New York. — Suomi kilpailee muutaman muun länsimaan kanssa turvallisuusneuvoston jäsenpaikoista ensi vuodeksi, kertoivat asioista perillä olevat piirit YK:ssa keskiviikkona.

Ensi vuodeksi vapautuu länsivalloille neuvostossa vain kaksi paikkaa, jotka nyt ovat Canadan ja Tanskan hallussa. Tähän mennessä Espanja ja Italia ovat ilmaisseet pyrkivänsä ensi vuodeksi turvallisuusneuvostoon.

— Suomi ei ole tehnyt minkäänlaista anomusta turvallisuusneuvoston vaihtuvan jäsenen paikalle. Tiedämme kyllä, että tästä on ollut YK:ssa puhetta ja tietysti Suomi on kiinnostunut paikasta, kuten olemme kiinnostuneita kaikkien YK:n elinten jäsenyydestä, sen mukaan kun asiasta aina sovitaan, kertoi ulkoministeriön poliittisen osaston päällikkö tohtori Risto Hyvärinen.

— Tässä yhteydessä on syytä muistaa, että muut pohjoismaat Suomea lukuun ottamatta ovat jo olleet turvallisuusjärjestön jäseninä. Suomi ei ole koskaan aiemmin ollut edes ehdokkaana ja juuri sen vuoksi nämä puheet ovatkin nyt täysin luonnollisia. Mitään virallista vuorotteluperiaatetta ei ole, mutta esimerkiksi Euroopan ryhmän keskuudessa on vallalla eräänlainen "alitajuntainen rotaatioperiaate" ja keskusteltaessa valittavista jäsenistä ovat yleensä vuorossa uudet maat.

— Asia ratkeaa mahdollisesti vasta ensi syksynä yleiskokouksen istunnossa.

Hanoi sanoi USAn pommien tappaneen 20 siviiliä

Tokio. — Pohjois-Vietnamista syytettiin lauantaina että USA:n lentokoneet tappoivat 20 siviilihenkilöä Hanoin esikaupungin hyökkäyksissä.

Täällä toimivan Hanoin uutistietotoimiston kuuluttaja syytti että USA:n lentokoneet pudottivat yli 40 suurta pommia "kyliin, kouluihin ja vilja pelloille ... Hanoin laitakaupungilla". Kuusi oppilasta kuoli kun pommi räjähti alkeiskoulussa.

AUTOTYÖLÄISTEN UNIONIN JOHTAJA ARVOSTELEE MEANYA VIETNAMISTA

Emil Mazey sanoi mr. Meanyn turvautuneen sotaohjelman tukemisessa ala-arvoiseen "suuren valheen" käyttöön

Autotyöläisten unionin toimesta on arvosteltu erittäin ankarasti AFL—CIO:n presidentti George Meanya siitä kun hän on antanut ja antaa vieläkin tukensa Yhdysvaltain hyökkäyssodalle Vietnamin kansaa vastaan.

Autotyöläisten unionin rahastonhoitaja-kirjuri Emil Mazey syyttää mr Meanya "suuren valheen taktiikan käytöstä" selittäen, että mr. Meany on heittänyt pois niin moraaliseikat kuin totuudenkin yrittäessään saattaa huonoon valoon ne ammattiyhdistysjohtajat, jotka ovat hänen kanssaan eri mieltä Vietnamin sodasta.

Tätä terävää arvostelua mr. Meanya vastaan esitetään kirjeessä jonka mr. Mazey on lähettänyt autotyöläisten unionin (UAW:n) toimitsijoille.

Mr. Meany on presidentti Johnsonin sotapolitiikan luja kannattaja. Mr. Mazey vastustaa USA:n hyökkäyssotaa Vietnamissa.

AFL—CIO:n huippujohto on tukenut Vietnamin sotapolitiikkaa, mutta yhä lisääntyvä määrä ammattiyhdistysliikkeen johtajista ja jäsenistä tuomitsee Vietnamin sodan. Gallup-tutkimus osoittaa 43 prosenttia Yhdysvaltain ammattiyhdistysväestä katsovan, että Vietnamin sota on tuomittava.

Canadassa on CLC vastustanut alusta pitäen Yhdysvaltain Vietnamin sotaa. CLC on pyytänyt monta kertaa, että Canadan hallitus vaatisi Yhdysvaltoja lopettamaan Pohjois-Vietnamin pommituksen.

Mr. Mazey sanoo, että Meanyn taktiikkaa — hänen yrittäessään leimata epäluotettavaksi sodan vastustajat — herättää voimakkaana kysymyksen siitä onko mr. Meany sopiva mies Yhdysvaltain ammattiyhdistysliikkeen johtajaksi.

"Suuren valheen taktiikka ... ei sovi Amerikan ammattiyhdistysliikkeen toimintaan," selittää mr. Mazey.

ATOMIPOMMITIEDEMIES EROSI PENTAGONISTA

Eron syynä tuntuu olevan tyytymättömyys Yhdysvaltain Vietnam-politiikkaan

Washington. — Harvardin professori, George Kistiakowsky, joka kehitti "liipasimen" atomipommiin, on eronnut USA:n puolustusministeriön neuvonantajan toimesta siksi kun hän tuntee pettymystä hallituksen Vietnam-ohjelmaan.

Pentagon ei ole vahvistanut tietoa, että professori Kistiakowsky on lähettänyt tammikuussa erokirjeen John Fosterille. Mr. Foster on puolustuslaitoksen tutkimustyön johtaja.

Professori Kistiakowsky otettiin äskettäin eräitten toisten tiedemiesten kanssa puolustusministeriön palveluun siinä mielessä, että he suunnittelisivat Vietnamin demilitarisoidulle alueelle poikki Vietnamin alueen kulkevan elektronisen suojavyön.

Yleisesti otaksutaan, että professori Kistiakowsky päätti erota Pentagonin palveluksesta, sisältyen siihen työskentelyt elektronisuojamuurin suunnittelutyö, saatuaan tietää, että tällaisen elektronisuojavyön valmistaminen ei johda Pohjois-Vietnamin pommituksen lopettamiseen.

Presidentti Johnson antoi Valkoisessa talossa professori Kistiakowskylle helmikuussa Kansallisen tiedemiesmitalin.

Saatujen tietojen mukaan Kistiakowsky tulee jatkamaan työtään Yhdysvaltain hallituksen hyväksi Kansallisen ilmailun ja avaruustutkimushallinnon neuvonantajana sekä asekontrolli- ja aseistariisumiskysymysten neuvonantajana.

ARABIALUEET OTETAAN TAKAISIN -- NASSER

Varoitti samalla maan oikeistovoimien vastavallankumouksellisesta vehkeilystä

Kairo. — Presidentti Gamal Nasser lupasi sunnuntaina tuhansille hurraaville maamiehilleen, että kesäkuun sodan johdosta Israelin miehityksen alle joutuneet maa-alueet tullaan vapauttamaan.

"Me vannomme jumalan edessä, että joka tuuma siitä maasta vapautetaan" sanoi presidentti Nasser kauppalassa lähellä Kairoa.

Hän sanoi, että Israelin hallituksen viimeviikkoiset dekriitit, jotka helpottavat matkustamista Israelin ja miehitettyjen alueiden välillä, voivat tulla hyvin kalliiksi Israelille hän sanoi.

Nasser vakuutti erikoisesti, että Jordanin länsiranta, Syyrian Golan harjanteet ja Sinain niemimaa tullaan vapauttamaan jalka jalalta huolimatta siitä kuinka kalliiksi se tulee.

Israelin viime torstaiset dekriitit poistivat käytöstä maininnat "miehitetyistä" alueista ja sen sijaan sanotaan Jordanin länsirannikkoa Judeaksi ja Samariaksi. Israelin hallitus on kuitenkin selittänyt, etteivät nämä dekriitit ole liittopäätösten edeltäjiä.

Puheensa yhteydessä presidentti Nasser varoitti, että Egyptissä on vielä taantumusvoimia. Hän syytti näitä taantumusvoimia viikko sitten Helwanissa pidetyn mielenosoituksen häiriöstä.

Mielenosoittajat protestoivat kesäkuun sodan johdosta lentovoimien eräille upseereille annetuista lievistä tuomioista.

Neljä lentovoimien upseeria sai 10—15 vuotta vankeutta.

"Me emme ole koskaan olleet kovakouraisia sitä luokkaa kohtaan, mikä kontrolloi tätä maata aikaisemmin," sanoi presidentti Nasser. "Taantumusvoimat yrittävät vieläkin järjestää vastavallankumouksellista toimintaa, mutta eivät ole saaneet harhautetuksi sen paremmin työläisiä kuin opiskelijoitakaan."

Hän vetosi egyptiläisten kestävyyteen selittäen ettei sosialistista vallankumousta voida täydellisesti toteuttaa yhden yön aikana.

VIIME TIEDOT

Toronto. — Viikonvaihteen aikana Canadassa tapahtuneissa onnettomuuksissa kuoli 57 ihmistä, joista 43 liikennetapaturmissa ja 11 tulipaloissa. Ontarion tapaturmissa kuoli 14 ihmistä joista 10 liikenneonnettomuuksissa.

Tukholma. — Turkin suurlähettiläs Iason Dracoulis lähti maanantaina Tukholmasta Ateenaan "neuvottelemaan" korostaen se Kreikan sotilasjuntan ja Ruotsin välisten suhteiden edelleen huononemista. Dracoulis kutsuttiin takaisin Ateenaan viime perjantaina. Ruotsin Ateenassa ollut suurlähettiläs kutsuttiin viime joulukuussa kotiin — myös "neuvottelemaan".

San Juan, Puerto Rico. — Yhdysvaltain laivaston rannikkovartioalukset ja Puerto Ricon hallitus toimivat maanantaina kuumeisesti saadakseen pelastetuksi Puerto Ricon turistiliikenteen — sen auringonpaisteisen merirannikon mitä uhkaa nyt likaantuminen. Tuhansia turisteja joutui lähtemään pois rannikolta kun tankkilaiva Ocean Eagle hajosi sunnuntaina kahteen osaan, ollen hylky ajautumassa rannikkoa kohti. Laivassa oli 6 miljoonaa tonnia raakaöljyä, mikä uhkaa liata koko lomailurannikon.

Saigon. — Yhdysvaltalaisten "avustajain" lentokoneet pommittivat maanantaina Saigonin lähiympäristöä vietnamilaisten tulittaessa sekä Saigonissa että muissa kaupungeissa yhdysvaltalaisten ja heidän liittolaistensa tukikohtia.

INCOn SULATTIMOT KUNNALLISVEROLLE

Toronto. — Sanoen pyrkivänsä siten suurimman arvosteluaiheen poistamiseen kunnallisesti, International Nickel Company esitti viikon lopulla maakuntahallitukselle lausunnon, missä Inco sanoo kannattavansa sitä, että kaivosyhtiöiden sulattimot, rikastimot ja puhdistamot (mutta ei kaivokset) alistetaan kunnallisverotuksen alaisuuteen.

Yhtiön lausunnossa sanotaan Incon uskovan, että sellainen verotusmenetelmä antaisi Ontarion kaivosyhdyskunnille "uutta ja paljon suuremman määrän ei-asuntojen verotuloja kunnan menojen korvaamiseksi".

Lausunnossa sanotaan, että tällainen verouudistus poistaisi pitkäaikaisen valituksen siitä, että kaivosyhtiöt eivät maksa niille kuuluvaa vero-osaa kunnallisesti.

Lisäksi sanotaan, että tälläinen toimenpide helpoittaa alueellisten hallintojen muodostamista.

"Tämä ehdotus olisi erittäin merkityksellinen Sudburyn kaupungille mikäli se yhdistyy Copper Cliffin kanssa.

"Täten laajeneva kaupunki saisi huomattavasti laajemman veroperustan kunnallisten ja alueellisten menojen maksamiseksi.

"Se poistaisi myös maakuntahallituksen mielivaltaiset veroperustat kahdelta kunnalta — Copper Cliffilta ja Falconbridgelta.

Inco esitti tämän kunnallisveron vastaehtona niille verouudistuksille mitä Ontariossa veroasioita tutkinut Smithin komitea ehdottaa.

Kaikkiaan 90 sivua käsittävässä lausunnossaan Inco ehdottaa, että "kaivosvoittoja" verotettaisiin uuden formulan pohjalla, mikä koskisi kaikkia kaivosyhtiöitä tässä maakunnassa. Inco pitäisi tätä uutta formulaa sopivana verotusperustana.

Yhtiö torjuu verojen korottamisen väittämällä että se johtaisi taloudellisesti ja sosiaalisesti alaspäin menoon.

Smithin raportissa suositellaan kaivosten nykyisen veron tilalle kahta veroa — "Mines Service" veroa ja "Mines Profits" veroa, joita molempia Inco vastustaa.

Sudburyn ja lähiympäristön kunnallisyhdistyksen presidentti Mike Solski tervehti lämpimästi sitä ehdotusta, että kaivosyhtiöiden sulattimot ja muut (mutta ei kaivokset) tulisivat kunnallisverotuksen alaisuuteen.

Dowling kunnan esimies Gus Gruska piti myös hyvänä tätä ehdotusta, mikäli kaivosyhtiöt eivät menetä maakunnallista kaivosverotuksesta tulevaa lahjoitusmäärää ja mikäli kaikki on, kuten pinnallisesti katsoen näyttää olevan.

Irving Kurki on pidätetty

Superior. — Perjantaina tiedoitettiin, että hallituksen viranomaiset ovat vanginneet Amerikansuomalaissyntyisen Irving Kurjen.

Kuten jo aikaisemmin on tiedoitettu nuori Kurki asetettiin jokin aika sitten syytteeseen sen johdosta, että kieltäytyi vannoutumasta USA:n asejoukkoihin.

SAASTUTETTU LUMI KULJETETAAN POIS

Washington. — Puolustusministeriöstä tiedoitettiin viikon vaihteessa, että Grönlannin rannikolla neljän vetypommin särkymisestä saastutettu lumi "lapioidaan" varastoitavaksi niin, että se voidaan lopulta tuoda Yhdysvaltoihin hävitettäväksi.

Tätä radioaktiivista lunta on liekkien mustaamalla alueella Grönlannin rannikolla minne yhdysvaltalainen suuri B-52 lentokone syöksyi pommilasteineen tammikuun 22 pnä.

Saastutettu lumi varastoidaan Thulen lentotukiasemalle Grönlantiin metallilaitteisiin, kunnes se voidaan kesällä kuljettaa laivoilla pois hävitettäväksi.

Laivat eivät pääse Thulen lentotukiasemalle jääesteiden vuoksi ennen kuin vasta myöhään kesällä.

Kun saastutetun lumen vahvuus vaihtelee, niin pätevää arviota ei ole siitä kuinka monta tonnia lunta on kuljetettava pois. Pentagon arvelee kuitenkin, ettei onnettomuuspaikalla olevaa 7 jalan vahvuista jäätä tarvitse poistaa muualta kuin putoamiskohdalta. Muualla sanotaan radioaktiivisuuden rajoittuvan lumeen ja pintajäähän.

Yhdysvaltain viranomaiset väittävät vieläkin, että vain "suhteellisen vaaratonta" Alpha-radioaktiivisuutta levisi siitä kun 1.1 megaton pommi hajosi pudotessaan jäätikölle.

Yhdysvaltain oletetaan suostuneen radioaktiivisen lumen pois kuljettamiseen voidakseen siten poistaa Tanskan epäilyt ja pelon. Tanskan omistaa Grönlannin.

Vuonna 1966 syöksyi Palomaresissa toinen B-52 pommittajakone alas, saastuttaen ympäristöä siinä määrin, että Yhdysvaltain piti kuljettaa siltä onnettomuuspaikalta pois 17,000 tonnia maata.

Tynnyrittäin saastutettua maata haudattiin silloin Aikenin lähettyvillä, S. C. olevalle atomijätteiden kaatopaikalle. Grönlannista tuotava lumi, mikä saattaa olla silloin jo vettä, hävitettäneen samalla paikalla.

Lentokoneen palojen ja saastutetun lumen pois kokoamiseksi on noin 500 henkilöä työssä.

Grönlannin asukkaat eivät ole vielä esittäneet mitään vahingonkorvausvaatimuksia Yhdysvalloille mutta Espanjassa Yhdysvaltain ilmavoimat maksoivat 520 korvauksen vaatijalle $660,000 samalla kun 94 korvausvaatimusta tuli hyljätyksi.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
EDITOR: W. EKLUND MANAGER: E. SUKSI
TELEPHONE: OFFICE AND EDITORIAL 674-4264
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada. Mailing address: Box 69
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB
TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk: $10.00, 6 kk. $5.25, 3 kk. 3.00 USA:n: 1 vk. $11.00, 6 kk. $5.75 Suomeen: 1 vk. 11.50, 6 kk. 6.25

Dollarin arvo murenee

Eräät kyynikot ovat ihmetelleet ääneensä sitä kun Canadan dollari ei ollut millänsäkään nimenomaan rahakysymyksistä kehittyneen yhdeksänpäiväisen hallituskriisin aikana vaikka se heilahteli hermostuneesti heti jos esim. Yhdysvaltain presidentti Johnsonin aivastus viittaa siihen, että hän on ehkä saanut nuhan.

Vakavasti puhuen on palautettava kuitenkin mieleen, että varsinkin pääministeri Pearson ja raha-asiainministeri Sharp vetosivat useita kertoja hallituskriisin nopean ratkaisun puolesta nimenomaan dollariamme uhkaavien vaarojen vuoksi. Vaikka pitääkin kaiketi paikkansa sanonta, että pussiinsa päin pappikin saarnaa, niin sen ei kuitenkaan tarvitse olla asiassa päätekijänä. Aiheetonta ei liioin ollut mielestämme pääministeri Pearsonin vetoomukset "kansainvälisiin talous- ja rahavaikeuksiin". jolla hän epäilemättä tarkoitti ensikädessä Yhdysvaltain kaikkivaltiaana pidetyn dollarin yhä heikkenevää tilannetta.

Pahin puoli tässä asiassa on se, että sitä mukaa kuin Yhdysvaltain dollari heikkenee — kiitos siitä ensikädessä mielettömälle Vietnamin sodalle ja myös eräille muille tekijöille — tulee myös Canadan dollarin asema uhatuksi. Jos Yhdysvaltain dollarin arvo — ja mikäli Yhdysvaltain suurpääoma luulee sen asemaansa auttavan, se ei häikäile silloin astua sen paremmin Canadan kuin muidenkaan liittolaismaittensa talousvarpaille.

Tässä mielessä ei ole meille canadalaisille lainkaan syytä sulkea silmämme siltä tosiasialta, että kaikista vastaväitteistä huolimatta Yhdysvaltain dollarin asema heikkenee jatkuvasti. Tosiasiassa Yhdysvaltain kongressin edustajainhuone on jo hyväksynyt presidentti Johnsonin esityksen liikkeellä olevan dollarisetelistöä vastaavan 25% kultakatteen lopettamisesta. Lakiesityksen perusteena on se tosiasia, että USA ei pysty enää vastaamaan ulkomaisista sitoumuksistaan, ts. lunastamaan ulkomaiden hallussa olevia dollareita vanhaan pakkokurssiin 35 dollaria unssilta, totesi viime viikolla Helsingissä ilmestyvä Kansan Uutiset lehti ja selitti tätä dollaritilannetta mm. seuraavasti:

USA:n kultareservit olivat vuonna 1947 noin 24.6 miljardia dollaria, vuonna 1957 noin 22,7 ja tällä hetkellä enää vajaat 11,9 miljardia dollaria. Kun dollarisetelistöä vastaava 25 pros. suuruinen kultakate sitoo kultaa reserveihin 10,7 miljardin dollarin arvosta, ei USA:lla ole vapaasti käytettävissä kultaa kuin vähän yli miljardi dollaria. Näin pienellä määrällä USA ei enää selviydy. Tämä ääriraja on ollut jo kauan olemassa, mutta vasta nyt pakko sanelee ratkaisut.

Punnan devalvoimin johdosta viime vuoden loppupuolella syntyneen kultaryntäyksen aikana USA menetti ulkomaille kultaa 900 miljoonan dollarin arvosta. Tämä oli viimeinen varoitus. USA oli kyllä saanut uhkauksilla ja pakotteilla aikaisemmin eräät läntiset kapitalistimaat pidättymään dollariensa vaihtamisesta kultaan, mutta ei kaikkia. Ranskahan on ollut parin kolmen vuoden ajan USA:n kullan suurin rohmuaja. Ranskan tapaan ovat menetelleet eräät muut maat ynnä öljysheikit, kansainväliset keinottelijat ja Zyrichin vuorenpeikot.

USA pystyy epäilemättä nyt vapautuvalla kultamäärällä kamppailemaan ehkä pitkänkin aikaa dollarin arvon säilyttämiseksi. Tämä ei kuitenkaan poista olleellisinta epäkohtaa, dollarin yliarvostusta, eikä ratkaise tämän seurauksena vallitsevaa kansainvälistä maksuvälinekriisiä. Tosiasia on se, että dollarin yliarvostetun kurssin avulla USA on riistänyt ja riistää koko kapitalistista maailmaa. Kun USA:n hallussa oli kaksi kolmasosaa kapitalistisen maailman kullasta, niin sen oli helppo hoidella maailman taloudellisia asioita omien etujensa mukaan. Nyt USAn osuus maailman kultavaroista on pudonnut runsaaseen neljännekseen ja USA:n oma asema, ts. dollarin arvo, ei olekaan enää turvattu.

Nimenomaan USA:n valtavat varustelumenot ja viime vuosina paisuneet Vietnamin sodan laskut — monien muiden tekijöiden ohella — ovat muuttaneet sen ulkomaisen maksutaseen kroonisesti vajaukselliseksi. Muut kapitalistiset maat ovat joutuneet ylläpitämään tätä tilannetta ja myös rahoittamaan mm. USA:n Vietnamin sodankäyntiä. Nyt muiden maiden halu ja mahdollisuudet tämän jatkamiseen ovat ehtymässä. Ranskan vaatimuksella, jonka mukaan USA:n on saatettava maksutaseensa tasapainoon, on täysin reaalinen pohja.

Kultakatteen poistamisen kannattajat ovat esittäneet, että toimenpiteen tarkoituksena on luottamuksen palauttaminen dollarin arvon säilymiseen. Hengähdystauko USA voi ostaa joksikin aikaa eteenpäin, mutta se ei poista epäkohdan ydintä eikä liioin kansainvälistä epäluuloa ja keinottelua. Kongressissakin epäillään tätä vahvasti, mistä osoituksena on lakiesityksen taakseen saama niukka enemmistö edustajainhuoneessa. Kultakatteen poistamista onkin pidettävä askeleena dollarin arvon ja sen USA:lle tuoman ylivallan murenemisessa.

Ja hän sai "armon"

Niille jotka epäilevät, ettei näissä maallisissa asioissa anneta koskaan "armon käydä oikeuden edellä", voidaan nyt osoittaa Adlai Stevenson III-tapausta Yhdysvalloista.

Meille kerrottiin viikko sitten maanantaina Chicagosta tulleissa uutistiedoissa, että Yhdysvaltain tunnetun YK:n lähettilään poika Adlai Stevenson III "näytti menettäneen mahdollisuutensa tulla nimitetyksi demokraattipuolueen senaattoriehdokkaaksi" siksi kun hänen huulilta oli tullut yksi ainoa kerettiläis-lause.

Stevensonia pidettiin ennakkosuosikkina ja varmana senaattorin ehdokkaana mutta sitten hän erehtyi sanomaan puolueen kuninkaitten tekijöille, että "hän ei voi varauksitta tukea presidentti Johnsonin Vietnam-politiikkaa".

Siinä nousi paikalla tie pystyyn Stevenson nuoremmalle.

Seuraavana päivänä tuli kuitenkin toinen tieto, että suhtautumalla asioihin "sovittelevasti" kuten sanottiin, mr. Stevensonista tulee sittenkin senaattoriehdokas Illinoisin osavaltiosta.

Asiaa ajateltuaan tarkemmin mr. Stevenson antoi Vietnamin likaisesta hyökkäyssodasta toisen lausunnon selittäen kysymystä vähän samaan tapaan kuin sielunvihollisen kerrotaan selittävän pyhää kirjaa . . . Hän oli nyt sanonut kannattavansa "Johnsonin tavoitteita Vietnamissa noin nimeensä:

"Uskon presidentin tavoittelevan rauhaa ja minä kannatan sitä."

Ja katso, puoluepomot heltyivät ja lupasivat huolehtia siitä, että Stevensonista tulee loppujen lopuksi senaattoriehdokas.

Näin käy armo oikeuden edellä — ja samalla toteutui amerikkalaismallinen demokratia kaikessa komeudessaan!

Kirjeitä

EI SE SUOMEN HALLITUS AIVAN "VIATON" OLLUT

Kuka aloitti nuo sodat Suomen ja Neuvostoliiton välillä joista vieläkin ollaan eri mieltä? Jos seuraamme kaikkia noita sotaan johtavia syitä niin huomaamme että Suomessa valmisteltiin tuota sotaa jo monia vuosia.

Muistamme vielä miten Ritavuori murhattiin ja presidentti muiluteltiin kun he yrittivät estää tuota salaista hommaa, ja kuinka monta hyökkäystä Suomesta tehtiin Karjalaan. Ja nyt kun lopulta paljastettiin Englannin taholta tuo sopimus mikä oli tehty Suomen ja Saksan välillä, niin ei jää mitään harhakäsitystä siitä että kuka syyllistyi tuon sodan aloittamiseen.

Käydessäni Suomessa v. 1932 juuri sotapalveluksensa suorittanut mies kertoi miten heille armeijan taholta luennoitiin, että Suomi joutuu sotaan Neuvostoliittoa vastaan lähitulevaisuudessa, ja että Suomi tulee voittamaan. Kysyin, että miten se voi olla mahdollista niin suurta maata vastaan, niin hän sanoi että heille selitettiin että Saksa tulee olemaan Suomen varma liittolainen ja että Englanti ja Ranska tulevat antamaan heille meidät ja Yhdysvallat rahaa.

Tämä kaikki antoi selvyyttä sodan päätyttyä. Noiden suurvaltojen tarkoituksena oli Neuvostoliiton hävittäminen ja Suomea käytettiin aloitteen tekijänä, ja jos Saksa olisi rikkonut noita sopimuksia Englannin kanssa ja valloittanut Ranskan alueita, niin olisi tuo suunnitelma yhteisestä hyökkäyksestä toteutunut. Mutta kun Saksa hyökkäsi Ranskaan ja Englantiin niin tuli noiden maiden oma turvallisuus kysymykseen ja niin muuttui sodan suunta.

Mutta Suomi haaveili Saksan liittolaisena suuria aluevaltauksia, joka selviää tuossa Svinhufvudin kirjeessä Testamentti kansalleni) ja Suomessa nuo Saksan ihailijat ja liittolaiset olivat suurissa toiveissa noista voitoista. Jäljennän tähän osan konsuli Koivukosken kirjeestä jonka hän sai siskoltaan Suomesta ja joka julkaistiin Kansan Uutisissa.

"Me vietämme täällä suurta surujuhlaa. Kuinka mielellämme toivoimme että meidän rakastettu johtajamme kenraali Mannerheim olisi saapunut suurena voittajana, valkoisen ratsunsa selässä. Näin toisin kävi. Hukkaan meni Suur-Suomi unelmamme. Emme saaneetkaan Karjalaa, menetimme vielä siitäkin mikä meillä oli. Ei meillä ole enää Viipuria, ei loista Hankoniemen silmä. Lippumme liehuu puolitangossa ja parhaat poikamme nukkuu nurmen alla."

Tämä kirje selvästi todistaa mitä Suomessa haaveiltiin ja toivottiin. Kuitenkin koko tuo sota oli suurvaltojen tavoitteena ja koska Suomi on maa jonka kautta Neuvostoliittoon voi hyökätä, oli se välttämättä saatava mukaan. Todellisuudessa se oli suurvaltojen yhteinen suunnitelma kukistaakseen Neuvostoliiton mutta hyökkäämällä sekaisin kun Saksa aikoi sen yksin tehdä ja niin ystävästä tuli vihollinen.

Ja näyttihän se Saksa Suomellekin että kuinka hyvä ystävä se oli kun se joutui siellä pois lähtemään. Professori Puntila sanoi täällä Port Arthurissa kun häneltä kysyttiin tuosta sodasta, että jouduimme suurvaltojen väliseen puristukseen joten meillä ei ollut muuta mahdollisuutta.

Ja nuo muutamat kalliosaaret joita Neuvostoliitto halusi vaihtaa ja jotka Paasikivikin olisi ollut halukas vaihtamaan koska se olisi ollut eduksi Suomelle. Sen sijaan Suomi mobilisoi jo armeijansakin silloin kun noita neuvotteluja käytiin ja sitä pidetään kansainvälisten lakien mukaan sodan julistamisena.

Se siitä.

Neuvostoliitto oli täysin tietoinen siitä, että sinne tullaan hyökkäämään ja se halusi vaihtaa nuo kalliosaaret itsensä puolustustarkoituksessa, mutta Suomen puolelta ei haluttu tehdä minkäänlaista sovintoa. Mutta tuo sota oli jo päätetty, aloitti sen sitten kumpi maa hyvänsä ja koska Saksa ei ollut vielä täysin valmis hyökkäämään Neuvostoliittoon, niin teki se hyökkäämättömyyssopimuksen Neuvostoliiton kanssa, jota se ei aikonutkaan kunnioittaa, se vain halusi lisää aikaa varusteluihin. Tekihän Saksa sopimuksen Englanninkin kanssa mutta sekin oli vain petosta.

Neuvostoliitolla ei ollut tarkoituksena valloittaa Suomea, se halusi vain puolustaa itseään. Olisihan se voinut hajoittaa Suomen maan tasalle tai valloittaa sen kokonaan, mutta sitä se ei tehnyt sodan voittajanakaan.

On hyvin omituista että vielä tänäkin päivänä suomalaisten taholta sanotaan, että tuolla taistelulla he säilyttivät itsenäisyytensä. Se on kaiketi ainoa tapaus että hävinnyt maa selviää voittajana.

Muistamme kun eräs amerikkalainen kirjeenvaihtaja kävi Suomessa tuon sodan jälkeen niin hän sanoi että saatte olla iloisia siitä että teillä on ollut niin ystävällinen vihollinen, sillä se on jättänyt teidän kaupunkinne ehjäksi, ja jos luulette että venäläiset olisi voineet sitä tehdä niin teidän pitäisi käydä Berliinissä.

En kirjoita tätä siinä mielessä että haluaisin kylvää vihaa noiden kansojen keskuuteen, ja suurin osa Suomen kansasta ja itsekin sen ymmärtää että mitä vihan kylvö aikaan saa. Ja sen ovat jo tunnustaneet Paasikivi ja Kekkonenkin ja toivoisin että tuo ystävyys noiden kansojen keskuudessa edelleenkin voimistuisi, sillä naapuruusvihalla on aina huonot seuraukset. — I.S.

* * *

KESKUSTELUA DEMOKRATIAN KÄSITTELYSTÄ SUOMALAISTEN SUHTEISSA

Täällä Port Arthurissa olemme joutuneet keskustelemaan siitä kun Suomen itsenäistymisen historiallisten asiain väärisitely vedettiin paikalliseen päivälehteen erään yksilöiden kirjoituksella. Tämän lehden pakinoitsijakin kiinnitti siihen huomiota ja täällä vastattiin englanninkielisellä kirjeellä päivälehden palstoilla.

Sitä seuraavana on suomalaisten keskuudessa ollut keskustelua Suomen luokkasodan historiallisista asioista, joka sellaisenaan on hyvä ja selventävä mielelmä.

Mutta tämän kirjoittajan mielestä on luokkasodan ja sen jälkeisen kauden terroritoimien selvittely suuremman vaa, Suomessa.

Siksipä Suomen presidentti Kekkosen lausunto siitä, että Suomessa on tapahtunut muutos parlamentaarisen demokratian ymmärtämisessä käytännöllisessä ja virallisessa mielessä on tervehdittävä. Suomessa vasemmistokeskusta-hallituksen kokoomuspohja tähtää juuri sen muodoksen parantuneena tosiasiana.

Viikko sitten sunnuntaina täällä esitetyssä Suomen työväenliikkeen 50-vuotisjuhla-filmissä oli juhlapuheiden ja runonlausuntojen yhteenveto yhtenäisyystahto, jota on tervehdittävä innoittavana askeleena eteenpäin.

Mutta juuri siksi pidän virheellisenä täällä Suomen vanhoissa oloissa ilmenneen kannan esittämisen ja se on pohjalla demokraattisen esittäminen ja karsinakäsitteiden esittämisen.

Canadan suomalaisen järjestön taholta olemme aina esittäneet kysymyksen siten, että demokraattisten oikeuksien, kansalaisvapauksien rajoittaminen itsenäisen Suomen alkutaipaleella johtui taantumuksellisten porvarijohtajain luokkapainostuksesta työläisiä ja talonpoikia kohtaan niin taloudellisesti kuin poliittisestikin. Kun samantapaista painostusta yritetään kuljettaa tännekin, niin se on tuomittava, sillä se on yhtäläisesti väärin täällä kuin se oli Suomessakin.

Kun me vuosikymmeniä sitten Canadaan siirtyneet tulimme Canadan kansalaisiksi, niin meidän kansalaispapereissamme oli merkintä että me olimme 'British subjects' eli Britannian alamaisia. Je me pidämme Suomessa luokkasodan jälkeen vallinnutta "demokratiaa" vastakkaisena brittiläiselle parlamenttaariselle demokraatialle ja sen oikeuskäsitteille.

Tämä meidän silloinen käsityksemme on myös sopusoinnussa nykyajan teorin ja käytännön kanssa esimerkiksi Yhdistyneet Kansakunnat Järjestön hyväksymän Ihmisoikeuksien julistuksen" kirjaimen ja hengen kanssa.

ATH.

Dmitri Gudkov:

PERINTÖTAISTELU "SUEZISTA ITÄÄN"

Englannin politiikka "Suezista itään" ja varsinkin sen ilmoitus, että se vuoden 1971 loppuun mennessä evakuoi joukkonsa lähi-idässä ja Kaakkois-Aasiassa olevista tukikohdistaan on jatkuvasti pysynyt lehdissä pohdinnan aiheena. Yhdysvalloissa kysytään sitkeästi, kuka perii nämä alueet Englannin lähdön jälkeen ja kuka tulee suojelemaan monopolien etuja näillä alueilla?

Lähi-itä ja Kaakkois-Aasia merkitsevät öljyä, tinaa, luonnonkautsua ja monia muita raaka-aineita. Maailmassa ei sellaista imperialistista maata olekaan, joka ei olisi osallistunut näitten alueitten rosvoukseen. Kymmenet monopolit ovat täyttäneet kassakaappinsa lähi-idän ja Kaakkois-Aasian maista saaduilla voitoilla.

Riistäjien eturivissä ovat amerikkalaiset ja englantilaiset monopolit. Pelkästään amerikkalaisen Aramcon (Arabian-American Oil Company) öljytulot Saudi-Arabiasta ovat yli 600 miljoonaa dollaria vuodessa. Englantilais-amerikkalaisen yhtiön Kuweit Oil Companyn puhdas voitto oli vuosina 1948—1960 noin 2.8 miljardia puntaa.

Hallitsevassa asemassa Malesian talouselämässä ovat Englannin monopolit, joitten pääomasijoitukset ovat 400 miljoonaa puntaa. Sinne keskittyy kolmannes koko maailman tinavaroista ja yli kolmannes maailman luonnonkautsutuotannosta, sieltä saadaan kultaa, wolframia, mangaania, rautaa ja uraania.

Singapore on Kaakkois-Aasian suurimpia kauppakeskuksia ja sen talouselämä rakentuu etupäässä jälleenvientikaupalle. Vuonna 1964 sen vienti oli yli 900 miljoonaa dollaria ja tuonti yli miljardi dollaria. Singaporen talouselämässä näyttelee suurta osaa ulkomainen pääoma etupäässä englantilainen. Tämän maailmansataman kautta kulkee noin kuudenkymmenen kansainvälisen laivayhtiön liikenne. Siellä sijaitsee myös Englannin kaukoidän sotilaallisen johdon esikunta.

Indonesiassa, joka vuoden 1966 lopussa julisti peruuttavansa amerikkalaisten ja englantilaisten tuotantolaitosten ja plantaashien valvonnan, hyväksyttiin laki, jolla sallitaan ulkomaisen pääoman suorat sijoitukset.

Imperialistit eivät aio jättää lähi-itää ja Kaakkois-Aasiaa vaille aseistettua santarmia, joka suojelee niiden etuja ja on valmis tarpeen tullen sekaantumaan tämän alueen minkä tahansa maan sisäisiin asioihin, jos monopolien edut joutuvat vaaraan. Jos Englanti lähtee — mikä ei vielä liene aivan kiistatonta, koska neljässä vuodessa ehtii virrata vielä paljon vettä — sen sijalle tulee siirtomaavaltiaiden mielestä astua jonkin toisen imperialistisen vallan. Tähän rooliin pyrkii Yhdysvallat ehdokkaaksi.

United States News and World Report kirjoitti tammikuun 29 pnä ilmestyneessä numerossaan ettei amerikkalaisilla veronmaksajilla ja USAn puolustusvoimilla tule olemaan muuta keinoa kuin loppujen lopuksi ottaa omille harteilleen maapallon suurimman ja tärkeimmän alueen, Singaporen puolustus, joka keskus toimii Intian valtameren, Punaisen meren ja Välimeren reittien risteyksenä. Englanti lähtee säästääkseen rahojaan, USA jää ainoaksi voimaksi, jolla on tarpeeksi varaa vallata tämä paikka.

Mutta tarvitsematta odotella vuoteen 1971 amerikkalaiset imperialistit jo nyt yrittävät sekaantua lähi-idän tilanteeseen. Se lietsoo imperialismin synnyttämiä ristiriitoja eri maiden välillä. Ei ollut mikään sattuma taikka "diplomaattinen erehdys", kuten eräät englantilaislehdet väittivät, USAn ulkoministerin apulaisen Judgin Rostoen lausunto Persianlahden maiden — Persian, Turkin, Pakistanin, Kuweitin ja Saudi-Arabian — liiton muodostamisesta englantilaisten lähdettyä. Amerikkalaiselle diplomatialle oli tärkeätä saada tietää, miten tällaiseen koepalloon suhtauduttiin maailmassa. Mutta yhtä tärkeää oli kylvää keskinäistä epäluuloisuutta Persianlahden maiden keskuuteen. Alettiin kiistellä siitä, kuka saisi johtoaseman Persianlahdella. Kysymys Bahrainin saarista kärjistyi. Syntyi kitkaa Persian ja Saudi-Arabian välillä. Kaakkois-Aasiassa syntyy omia mutkallisia ongelmia niin ikään imperialistien vaikutuksesta.

Mutta jättäkäämme kiistakysymykset sinänsä syrjään. Itse kansathan niitä ratkaisevat ja mitä pikemmin sen parempi. Mutta viitaten "kestämättömään" tilanteeseen näillä alueilla USA väittää, että englantilaisten joukkojen lähdettyä näillä alueilla muodostuu "tyhjiö", joka USAn puolustusvoimien on täytettävä.

Tunnettua on, että "valtatyhjiön" tekosyyllä USAn puolustusvoimat menivät Etelä-Vietnamiinkin. Nyt nämä siirtomaavallalta vaikuttavat puheet "tyhjiöstä" koskevat myös sellaisia alueita, joilla on ollut olemassa itsenäisiä valtioita jo kauan ennen kuin Yhdysvallat itse ilmestyi maailmankartalle. Kysymys on maista, joilla on rikas historia, vuosisatainen kulttuuri, maista, joiden kehityksen siirtomaavaltiaat yrittivät katkaista ja taannuttaa. Ei Egyptissä, Syyriassa, Algeriassa, Irakissa ja muissakaan maissa ole syntynyt minkäänlaista "tyhjiötä" siirtomaavaltojen lähdettyä. Käsittämätöntä on miksi tällaisen valtojen asevoimien lähdettyä niistä. "tyhjiön" pitäisi sitten syntyä muille alueille ulkomaisten joukkojen poistuttua.

Puheet "tyhjiöstä" ovat tekosyy lähettää amerikkalaisia asevoimia niille maapallon alueille, joilla kansat taistelevat kansallisen itsenäisyytensä puolesta ja oikeudesta käyttää itse omia luonnonvarojaan ja rakentaa riippumaton talouselämä.

Kirjoituksia ja kuvia halutaan VAPPU-julkaisuun

VAPPU-julkaisu ilmestyy tänäkin keväänä hyvissä ajoin ennen toukokuun ensimmäistä päivää. Avustajilta pyydetään taas julkaisuun kirjoituksia; kertomuksia, novelleja, muistelmia, runoja ja muita sekä kirjoitusten yhteyteen tai muuten julkaisuun sopivia kuvia. Kuvat palautetaan pyydettäessä takaisin. Olkaa ystävällisiä ja lähettäkää avustuksenne niin pian kuin voitte — viimeistään maaliskuun 16 päivään mennessä.

Etukäteen avustuksesta kiittäen,

VAPPU-julkaisun toimitus
Box 69, Sudbury, Ont.

Bonnin apu Etelä-Vietnamille — hyötyä epäillään

Moskova. — Länsi-Saksan hallitus on Vietnamin sodan alusta lähtien avustanut Saigonia lähettäen sille "satoja miljoonia markkoja" sekä runsaasti spesialisteja työskentelemään Etelä-Vietnamin sotateollisuuden palveluksessa.

Etelä-Vietnamiin syytettyjen rahojen tarkoituksenmukaisuutta on kuitenkin alettu epäillä Bonnissa viime viikkoina, kirjoittaa Pravda Bonnin kirjeenvaihtaja Vladimir Mihailov lauantaina.

Länsi-Saksan tuoreimman avustuserän — lähes 5 milj. mk. — vei Saigoniin prinssi Wittenstein, jonka hallitus lähetti Etelä-Vietnamiin tutkimaan, "missä määrin aikaisempia avustustoimenpiteitä tulee mukauttaa muuttuneiden olosuhteiden mukaiseksi", kirjoittaa Mihailov.

Atomivoimala-ratkaisu Suomessa

Helsinki. — Lopullinen ratkaisu atomivoimala-asiassa on odotettavissa toukokuussa. Imatran Voiman johto päätti, että tarjousten kaupalliset osat on jätettävä huhtikuun 19 päivänä. Tällöin antavat kaikki kolme halukasta voimalanrakentajaa, Englannin atomienergiatoimikunta UKAEA, ruotsalainen ASEA sekä neuvostoliittolainen Teknopromexport, hinta-, maksu- ja mahdolliset lainoitusehtotiedot Imatran Voimalle.

Imatran Voiman antamassa tiedotteessa sanotaan, että kaupallisten tarjousten jättöpäivä on lykätty näin pitkälle eräiden ydinpolttoaineen saantia koskevien lisäselvitysten hankkimista varten. Lisäksi yhtiön johto tutustuu tätä ennen Englannin ja Neuvostoliiton atomivoimateollisuuteen. Ruotsin toimintaan yhtiön edustajat kävivät tutustumassa helmikuun puolessa välissä.

Taloudellisten vertailulaskelmien arvioidaan vievän aikaa pari viikkoa ja tähän sisältyy myös laskelmien tarkistus kaikkien kolmen tarjoajan ja Suomen atomiteollisuusryhmän kanssa.

PÄIVÄN PAKINA

KOVALLE SE OTTAA

Jos joku sellainen pikkumaa kuin esimerkiksi Canada tai Suomi joutuu turvautumaan johonkin niinkin olemattomalta tuntuvaan ja silti laajoja kansalaispiirejä ärsyttävään toimenpiteeseen kuin laituriveron järjestämiseen ulkomaille matkustaville, niin sitä voidaan jotenkin ehkä ymmärtää, vaikka sen tarkoituksenmukaisuus ja järkevyys on lievästikin sanoen kyseenalaista.

Mutta kun tällaiseen matkaveroon turvautuu "Vapaan maailman" johtavan maan, suuruudestaan, voimastaan ja rikkauksistaan kerskuva Yhdysvaltain hallitus, niin silloin tulisi kaiketi sitäkin pitää ainoana autuaaksi tekevänä verotuskepposena.

Sivumennen sanoen voidaan pitää ihmeenä ja kummana, ettei Ottawa ole vielä Washingtonia tavanmukaisesti matkien ottanut käytäntöön samanlaista laiturieverotusta?

Ja toiseksi, kun on arvioitu, että Yhdysvalloissa nyt voimaan otettu matkustajien verotus vähentää amerikkalaisten vierailua täällä Canadassakin noin 10-prosenttisesti edelliseen vuoteen verraten, niin siitä koituva vahinko aiotaan ilmeisesti sälyttää ainakin täällä Ontariossa tavallisten pulliaisten ja heidän vaimojensa maksettavaksi. Meille on ilmoitettu kuten muistetaan, että ontariolaisille voidaan määrätä kolmen dollarin hintainen tai sitäkin kalliimpi hinta siitä, jos he haluavat mennä kahdesti tai useammin kesän mittaan johonkin Luojan meille ilmaiseksi antamalle järvelle ongensiimaa liottamaan. No, me canadalaiset maksamme paljon muitakin amerikkalaisten laskuja, niin miksi emme myös USA:n laituriverosta Canadalle koituvia tappioita?

Mutta paneutukaamme hieman yksityiskohtaisemmin sen yhdysvaltalaisen matkaveron pariin.

USAn finanssiministeri Fowler antoi äskettäin kongressille esityksen erityisen rajaveron perimisestä USAsta ulkomaille matkustaville amerikkalaisille. Tämä on herättänyt USAssa paljon kiihtymystä sekä kierto- ja keinottelumahdollisuuksien suunnittelua.

Fowlerin esityksen mukaan jokaisen amerikkalaisen, joka aikoo matkustaa lentokoneella Eurooppaan, on maksettava veroa 15 prosenttia, mikäli hänen kulunsa ulkomailla ovat päivässä 7—15 dollaria. Jos hänen päivämenonsa ovat yli 15 dollaria, on vero 30 prosenttia.

Tämä vero on maksettava etukäteen lentokentällä. Matkustajan on esitettävä arvio, paljonko häneltä kuluu matkalla ja tämän mukaan otetaan etukäteisvero. Kun matkustaja palaa takaisin Euroopasta USA:han on hänen esitettävä, paljonko hänellä on rahaa jäljellä palattuaan. Jos hän on maksanut rajaveroa liikaa, hän saa erotuksen takaisin. Jos hän on maksanut veroa liian vähän, hänen on maksettava lisää. Joka tapauksessa matkustajan on näytettävä paljonko hänellä on rahaa lähtiessään ja paljonko palatessaan. Tähän asti USAssa on ollut kotimaan lentoliikenteessä 5 prosentin vero. Lisäksi ehdotetaan esityksessä myös 5 prosentin "tilapäisveroa" niille jotka matkustavat meritse.

Jenkkituristit ovat tottuneet elämään Euroopassa rikkaina miehinä ja siihen on ollut mahdollisuuksiakin dollarin suuren yliarvostuksen johdosta. Tulijaiset vanhalta mantereelta ovat myös olleet aina runsaat. Tähän asti jenkkituristi on saanut tuoda USA:han palattuaan tullivapaasti 100 dollarin arvosta. Nyt se on alennettava 10 dollariin. Ns. lahjapaketteja on saanut tuoda tai lähettää tullivapaasti 10 dollarin arvosta. Fowlerin esityksen mukaan sen arvo saa olla paketilta 1 dollari. Jos aikoo tuoda Euroopasta "liikemiesauton", peritään siitä veroa 30 prosenttia.

Kukapa olisi uskonut vielä jokin aika sitten, että jenkkituristien ulkomaanmatkailulle asetetaan näin tiukat suitset. Ja kaikkein vähiten sitä ovat uskoakseen jenkit itse. Sehän on amerikkalaisten "traditionaalisten vapauksien" törkeää ja mielivaltaista maahan polkemista, toitottavat kiihtyneet jenkit. Minkälaiseksi verhoksi tätä USA:n hallituksen esittämää matkaverotusta on ryhdyttävä nimittämään? Uuden turistiveron tarkoituksena on presidentti Johnsonin maksutaseen painottamisohjelman mukaan säästää matkamenoja ulkomaille 500 miljoonan dollarin arvosta.

Amerikkalaiset tietävät myös, että matkaveron toteuttaminen vaatii kalliin virkakoneiston ja aiheuttaa valtavan paperisodan. Toisaalta — France Air ja SAS kärjessä — sekä amerikkalaiset PAP ja TWA lentoyhtiöt suunnittelevat kuulema jo veron kiertämistä mm. siten, että jenkki matkustaa ensin Canadaan ja sieltä Eurooppaan verottomasti ja palaa samalla tavalla. Näin on asiaa selitetty. Mutta kaikki tämä on silti lasten leikkiä jos nykyinen sotavouhottelu saa jatkua. — Känsäkoura.

Urheilua

Menettääkö Nancy amatöörioikeutensa?

Collingwood. — Grenoblen talviolympialaisista kulta- ja hopeamitalin voittanut Nancy Greene osallistui täällä viikon vaihteessa pidettyihin kilpailuihin tietämättä, että hänen amatöörioikeuksistaan on nostettu kysymys.

Ranskasta saatujen tietojen mukaan Kansainvälinen hiihtoliitto (FIS) aikoo rangaista Nancy Greenea ja ranskalaista kolmen mitalin voittajaa, Jean Claude Killyä "olympialaisten amatöörisääntöjen rikkomisesta".

Aikaisemmin viime viikolla esitettiin väitös, että Nancy Greene oli ottanut vastaan yli $50.00 hintaisen lahjan (sen arvokkaamman lahjan vastaanottaminen katsotaan amatöörisääntöjen rikkomiseksi) Grenoblessa. Hänen siellä saamiensa lahjojen joukossa on sukset, matkalaukku, kello ja kamelinkarvainen puku.

Viime talvena saavuttamansa "maailman cupin" voiton jälkeen British Columbian hallitus lahjoitti Nancy Greenelle "$5,000 stipendin opiskeluja varten. Hän ei ottanut kuitenkaan vastaan tätä lahjaa, sillä se olisi vienyt häneltä amatöörioikeudet. Saatujen huhutietojen mukaan tämä $5,000 tulee nyt tutkittavaksi.

Tähän stipendirahastoon ei ole koskaan kajottu, selittävät canadalaiset urheilijavirkailijat, sillä Nancy Greene ei ottanut sitä rahaa, vaan antoi sen Canadan hiihtoliiton huollettavaksi.

Nancy Greene on hiihtäjistä paras amatööri, sanoi eräs canadalaisviranomainen. Me kaikki tiedämme, että Jean Claude Killyllä ja Marielle Goitchellilla on omat yhtiönsä, mitkä myyvät sauvoja, kintaita jne. En ihmettele lainkaan vaikka hiihtoliitto sekaantuu-in asiaan. Ehkä saamme (Nancyn kohdalta) sen asian pian selvitetyksi".

Jevgeni Grishin jättää hyvästit luistelulle

Moskova. — Ensi viikon vaihteessa Sverdlovskissa suoritettavan perinteisen Neuvostoliitto—Norja luistelumaaottelun on kuukauden päästä 37 vuotta täyttävä Neuvostoliiton kaikkien aikojen paras sprintteri Jevgeni Grishin valinnut jäähyväiskilpailukseen.

Lähes 20 vuotta kestäneen kilpailuuransa aikana Grishin paransi kuudesti 500, 1,000 ja 1,500 metrin matkojen maailmanennätyksiä. Viimeinen niistä — 500 metrin 39,5 — rikottiin vasta tänä vuonna Länsi-Saksan Franz Kellerin toimesta. Tämä Grishinin 500 metrin tulos samoin kuin 1,000 metrin tulos 1.22,8 ovat edelleenkin Neuvostoliiton ennätyksiä. Viisiin olympiakisoihin osallistunut — ensimmäistä kertaa hänet nähtiin vuonna 1952 Helsingin kisoissa pyöräilijänä — Grishin on voittanut neljä kultamitalia ja yhden hopeamitalin. Vuonna 1956 hän ylti joka Euroopan mestaruuteen yhteispisteissä.

Mäntyranta pysyi keulassa

Helsinki. — Suomen ja Norjan olympiahiihtäjät kävivät torstaina kiihkeän latutaistelun Pietarsaaren puistohiihdossa. Ladun pituus oli 1.8 km ja se kierrettiin viidesti. Eero Mäntyranta onnistui kukistamaan muut huippumiehet, joista Norjan Gjermund Eggen hävisi viisi sekuntia, välin kiilautunut Hannu Taipale 15 ja sitten seuraavina olleet Harald Grönningen ja Odd Martinsen jo enemmän.

Jonni Myyrällä oli ylimääräinen kulta

Helsinki. — Jonni Myyrän amerikansuomalaiset ystävät ovat lähettäneet USA:sta siellä viimeiset elinvuotensa eläneen kultamitalimiehemme v. 1920 Antverpenissä ja neljä vuotta myöhemmin Pariisissa voittamat kultamitalit Suomeen.

Lahjoittajana on ollut rouva George Johnson, jonka edustajana insinööri Yrjö Johnson luovutti mitalit maanantaina Suomen Urheilumuseon hoitajalle sosiaalineuvos Aaro Tynellille edelleen Urheilumuseossa säilytettäväksi ja jälkipolvien nähtäväksi.

Monille asiantuntijoillekin yllätyksenä liittyi lahjoitukseen kolmaskin kultamitali. Jonni Myyrä oli Pariisin kisoista 1924 saanut erityisenä huomionosoituksena tämän mitalin, jonka taak se oli kaiverrettu tunnustus kaksien peräkkäisten olympialaisten kultamitalin voitosta. Myös tämä mitali liitetään Helsingin Olympiastadionilla sijaitsevan Urheilumuseon olympiavoittajien mitalikokoelmaan.

Johni Myyrä voitti Antverpenissa keihäänheiton kultamitalin tuloksella 65.78 ja Pariisissa hän saavutti vastaavan kunnian tuloksella 62.96. Jonni Myyrä oli vuosina 1914—1919 parannellut keihäänheiton maailmanennätystä neljästi tuloksin 62.58 m., 62.80 m., 65.55 m., ja 66.10 m

Sanna Kannaston muistolle

Nähtyäni Vapaudesta että Sanna Kannasto on kuollut 92vuotiaana, päätin kirjoittaa hänestä muistelmia 60 vuotta taaksepäin, siis vuodelta 1908.

Ei meitä ole montaa jäljellä jotka muistamme Sannan siltä ajalta. Hän oli silloin parhaassa iässä ja täynnä innostusta. Hän puhui meille työläisperheiden huonosta asemasta ja pienistä palkoista sekä pitkistä työpäivistä. Itku silmässä hän niistä kertoi, saaden kuuntelijankin silmiin kyyneleet. Aina hänen puhetilaisuutensa sai erittäin hyvän kannatuksen kaikkialla. Hän matkusti puhujana tämän meidän laajan maamme joka paikassa, missä vain tiedettiin enemmän suomalaisia olevan. Se oli, varsinkin naiselle, hyvin raskasta, sillä siihen aikaan eivät kulkuvälineet olleet sellaiset kuin nykypäivinä. Siinä täytyi olla tarmoa ja innostusta asiansa puolesta.

Olen varma että Sanna on tehnyt enempi kuin kukaan toinen suomalaisten herättämiseksi järjestötoimintaan Canadassa. Hän oli yksi parhaimmista uranuurtajista meidän Suomalaisen Järjestön hyväksi.

Näin Sanna Kannaston viimeksi v. 1950 ollessani Port Arthurin laulujuhlilla. Silloin jo ajattelin että hänen päivätyönsä on tehty. On vallan ihme että hän eli niin kauan, saavuttaen harvinaisen korkean iän.

Toivoni on että kun kirjoitetaan Suomalaisen Järjestön ja yleensä suomalaisten historiaa Canadassa, että Sanna Kannasto (Kallio) mainitaan yhtenä ensimmäisistä uranuurtajista suomalaisen kulttuuri toiminnan edistämiseksi Canadassa.

Tunnen syvää kunnioitusta hänen työlleen.

Scarborough 3-1-1968.
W. SAILA.

Soon kuulumisia

Sault Ste. Marie. — Satuin tässä juuri kuulemaan että kansalaisemme Heikki Alikoski on lähtenyt Torontoon lääkärien tutkittavaksi pitkäaikaisen sydänvian tähden. Oletettavasti siellä on etevämpiä sydäntautispecialisteja kuin täällä meidän kaupungissamme ja niin Heikki oli lähtenyt sinne ainakin tarkastettavaksi, että jos he siellä voisivat jotain tehdä hänen terveytensä hyväksi. Aika näyttää kuinka he siellä onnistuvat, voivatko miehen parantaa? Siis toivotan mitä parasta hänelle sinne Toronton sairaalaan. Ja jos hän joutuu siellä pitempään viipymään, niin olisi hänelle tietenkin hauskaa jos Toronton toverit pistäytyisivät häntä tervehtimässä. Tämän kirjoitushetkellä ei ole huoneen numero tiedossa, ainoastaan että hän on Toronton General sairaalassa.

Ikävä tapaus sattui Eino Muhoselle täällä viime keskiviikkona kello 10 aikaan illalla hän oli tulossa kotiinsa ja ajoi yhteen CPR'n junan kanssa John St. ylikäytävällä. Hän itse säilyi loukkaantumatta vaikka auto lensi 54 jalkaa ja poliisien arvioinnin mukaan tuli $800.00 dollarin vahinko.

Muuten täällä onkin ollut viimeisten päivien aikana hyvin sekaisia ilmoja ja lunta niin sanotusti on sattunut hyvin runsaasti.

E. Simonen.

TULIPUNAISET KUKAT
Sanna Kannaston
muistolle
E. JA W. SAILA
Scarborough Ontario

Surulla saan ilmoittaa, että elämäntoverini

EINO VILJAMI KORHONEN

nukkui kuolon uneen kotonaan Hanmerissa, Ont., lokakuun 7 pnä 1967, ollen 68 vuoden ikäinen. Hän oli syntynyt Pyhäjärvellä, Oulun läänissä, Suomessa, marraskuun 29 pnä 1898.
Lähinnä suremaan jäi vaimonsa Hulda.

Kun tie on vaivalloinen
ja askel väsynyt,
ei silloin vastaan sano,
ei tietä jatkaa ano,
kun kuuluu: laske sauvasi
ja lepää nyt.

KIITOS

Haluan lausua sydämelliset kiitokset sukulaisille ja ystäville jotka olivat saattamassa Einoa viimeisellä matkalla. Hänet saatettiin haudan lepoon Sudburyssa lokakuun 11 pnä 1967 suuren ystäväjoukon saattamana.

Kiittäen,
HULDA KORHONEN

Luvaton Ruotsiin paluu yleisin suomalaisrikos

Helsinki — (KU) — Suomalainen — sanokaamme häntä vaikka Niemiseksi, vaikka hän ei olekaan Nieminen — on joutunut jostakin kolttosestaan ruotsalaiseen vankilaan. Hän joutuu siellä säännölliseen työhön, virkistyy alkoholin tai huumausaineiden väärinkäytön ja ravinnon puutteen aiheuttamasta heikkoustilasta, syö ja nukkuu säännöllisesti, saa palkan työstään, tuntee elämänsä kaikin puolin miellyttävämmäksi kuin jossakin Tukholman liikennesillan alla.

Mutta tuomio ei ole ikuinen. Vapautuessa viettelee viina, on vaikea saada työtä. Ruotsalaiseen vankilaan on helppo päästä takaisin. Ei tarvitse muuta kuin nousta laivaan ja palata maahan, josta karkotus on annettu.

Luvaton paluu on rikos. Ja joskin muu pikku rikos varmistaa vielä paremmin kiinnijoutumisen, pääsyn "turvalliseen ja terveelliseen" vankilaelämään! Nieminen palaa työpenkkinsä ääreen viisi, kymmenen, viisitoista kertaa ja kun hän vapautuu, tiedetään aina että hän ei kauan poissa . . .

Niemisen tapaus lienee harvinaisuus, mutta se antaisi aiheen olettaa, että elämä Ruotsin vankiloissa on auttuus, ainakin parempaa kuin vastaavissa Suomen laitoksissa. Ruotsissa onkin vankeinhoito viime aikoina ottanut suuria edistysaskeleita, se on kehitystilassa, murrosvaiheessa. Uutta kokeillaan, sikäli kuin varat sallivat. Mutta puutteita on edelleen.

ENSIKERTALAISET TOIVOVAT SUOMEEN

Ruotsissa tuomittu suomalainen saa esittää toivomuksen, kummassa maassa kärsii tuomionsa. Varsinkin ensikertalaiset toivovat Suomeen, koska voivat täällä päästä vähemmällä. On myös "Niemisiä", jotka valitsevat ruotsalaisen vankeuden, joskin lopullisen ratkaisun tekevät viranomaiset eikä hän itse. Mutta suomalaisvankien haastattelut Ruotsin eräissä vankiloissa osoittavat, että moni täälläkin ajattelee: oma maa mansikka, muu maa mustikka. "Vankila kuin vankila", oli erään Norrtäljessä istuvan suomalaisen miehen vastaus, kun kysyttiin onko vangin parempi Ruotsissa vai Suomessa. "Olisin sittenkin mieluummin vankina Suomessa kuin Ruotsissa", sanoo varkaudesta tuomittu suomalaisnainen Hinsebergin upeassa naisvankilassa Västerasin lähellä . . .

LUVATON OLESKELU TAVALLISIN RIKOS

Suomalaisten tavallisimpia rikoksia on luvaton oleskelu Ruotsissa. Tämä merkitsee sitä, että henkilö, joka entisen rikoksen, työn vieroksumisen yms. vuoksi karkotetaan Suomeen, kuitenkin palaa takaisin ja saadaan uudelleen kiinni. Sellaisia suomalaisia, jotka ovat monista käynneistään tuttuja Ruotsin vankilaviranomaisille, lienee noin 150 — he kiertelevät vapaudesta vankilaan ja päinvastoin, kulkevat kotimaan ja Ruotsin välillä. Suomen heikko työtilanne on eräänä syynä tällaisen aineksen lisääntymiseen, ja tällä hetkellä on työn saanti Ruotsissakin monissa tapauksissa vaikeaa. Mutta useimmilta näistä kiertolaisista puuttuu halua hakeutuakaan työhön. Jos he pääsisivät edes työnvälitystoimistoon saakka, voisi elämä monelle ehkä jotenkin valjeta. Mutta monet jäävät laivarantaan, tapaavat vanhoja kavereitaan ja seurauksena on jälleen alamäki, alkoholismi, huumausaineet, uudet rikokset, varkaudet, murrot, tappelut, koditon elämä Tukholman satamassa tai Slussenin liikenneympyrän siltojen pimennoissa.

Suomen itsenäisyyspäivänä annettu armahdus toi Tukholmaankin tavallista suuremman joukon toimettomia suomalaisia yhtaikaa. Väitetään, että esim. Turusta suurin osa armahdetuista tuli Tukholmaan. Mutta monet näistä saivat työnvälityksen kautta töitä. Suomalaisedustajan ympärillä Ruotsissa noussut kohu perustui kuitenkin suurelta osalta paisutteluun ja sensaatiojuttuihin. Ne armahdetut, jotka tulivat Tukholmaan olisivat varmaan joka tapauksessa vapauduttuaan tulleet tänne ennemmin tai myöhemmin. Nyt heitä tuli useampia yhtaikaa, ja se huomattiin paremmin.

SUOMALAISVANKIEN KÄYTÖSTÄ KEHUTAAN

"En finne igen" — "taas suomalainen" kuulee sanottavan, kun joku suomalainen on joutunut tekemisiin Ruotsin poliisin ja oikeuslaitoksen kanssa. Tästä voisi luulla suomalaisten olevan Ruotsissa jonkinlaisena maanvaivana, mutta on muistettava, että Ruotsissa suomalaisten määrä on suuri, ja vankeja on noin 20,000. Suomalaisten määrä näistä kaikista on noin 700. Mutta heidän maineensa esimerkiksi muihin ulkomaalaisvankeihin verrattuna on hyvä — vankilaviranomaiset eivät lakkaa kehumasta heidän käytöstään ja työteliäisyyttään! Poikkeuksiakin sentään on: kun suomalainen on hankala, hän on todella hankala.

— Kuta pohjoisempana vankila sijaitsee, sitä helpommin suomalaisvanki sopeutuu. Etelään päin mentäessä taas tilanne vaikeutuu, kertoi Ruotsin vankeinhoitohallituksen pääjohtaja Torsten Eriksson. — Tämä ilmiö johtuu lähinnä kielioloista. Pohjoisessa ymmärretään suomea enemmän kuin etelämpänä. Pohjoisessa on useampia suomea puhuvia virkailijoita.

Niitä suomalaisia, jotka eivät osaa ruotsia, pyritäänkin sijoittamaan tällaisiin laitoksiin. Suomenkielisiä virkailijoita pyritään myös lisäämään.

Ruotsin vankeinhoito käsittää kaikkiaan vankilaa, joista suurin osa on pieniä. Näiden lisäksi tarvitaan vielä 10,000 vapaaehtoista valvojaa, jotka saavat pienen kuukausipalkan ja suorittavat tehtäviään jonkin toisen ohella.

UUSIA KOKEILUJA

Laitosmuodot vaihtelevat täysin suljetusta puoliavoimiin ja avoimiin. Onpa kokeiltavana uutuuskin, perhevankila: pitkäaikaisen tuomion saanut voidaan sijoittaa erilliseen "huvilaan" perheineen, jolloin vankilamääräykset koskevat luonnollisesti vain itse vankia, ei hänen perhettään. Vankeinhoitoa pyritään kehittämään siten, että säädöksiä mahdollisuuksien mukaan väljennetään, kuten kirjesensuurin, vierailujen ja lomien kohdalla on monessa tapauksessa tehty. Väljempää suomalaiseen lainsäädäntöön nähden on sekin, että karkaamista ei katsota rikokseksi Mutta tämän johdosta karkaamisia tapahtuukin monin verroin enemmän kuin Suomessa.

Toivi Väre.

Port Arthurin kuulumisia

Port Arthur. — Port Arthurin pormestari Laskin julisti jo viime kuussa, että kuluvan tilivuoden meno- ja tuloarvion yhteydessä ovat nousseet erikoisesti koulukustannukset ja hän vetosi maakuntahallituksen vastuunalaisuuteen sen vuoksi, että koulujen valvonta hallituksen esityksen mukaan tulee muutetuksi alueellisen hallinnon tehtäväksi.

Tässä sivuutetaan kokonaan se, että laajennettujen koululautakuntien demokraattinen valinta syrjäytetään ja jäävät ne ylhäältä päin nimityksestä riippuviksi.

Fort Williamin kaupungin raha-asiain sihteeri Larry Baarts selitti, että suunnitelmat kohottavat tämän vuoden kustannusarvion kaupungissa 5 miljoonaan dollariin, joka on kaksi (2) miljoonaa dollaria enempi kuin v. 1967. Hän vetoaa maakuntahallituksen vastuunalaisuuteen, mutta jo ennustetaan, että veronmaksajat tulevat saamaan kaksi laskua entisen yhden asemesta ja sen lisäksi heidän demokraattiset oikeutensa sivuutetaan kokonaan.

* * *

CPR:n Port Arthurin asema ilmoitettiin suljettavaksi huhtikuun 1 päivästä alkaen, että ei ole ollut riittävästi käyttöä mikä olisi ollut kaikkien kustannuksien ylläpidon kustannukset. Aivan samoin selitettiin toisen läpikulkevan matkustajajunan poistamisen ja siten kymmenien paikkojen ihmisiltä matkustuspalvelu. Kaikki tämä on osoitus välinpitämättömyydestä kansan tarpeen tyydyttämiseen nähden.

* * *

Viime sunnuntaina kuoli täällä sairaalassa Järvienpään työväenliikkeen toiminnan veteraani William Gray. Hän oli syntynyt Lontoossa Englannissa ja oli nyt 81 vuotias. Hän oli asunut täällä yli 50 v. Viime vuonna uuden Labor Centre-rakennuksen avauksen yhteydessä kunnioitettiin häntä Port Arthurin ammattiunioneuvoston vanhimpana jäsenenä. Myös oli hän toistakymmentä vuotta sitten Port Arthurin kaupungin valtuustossa työväen edustajana. — ATH.

Oikaisu

Painovirhepaholaisen tekemän valitettavan kepposen johdosta oli lauantaina Port Arthurin kuulumisista pudonnut ensimmäinen rivi pois aiheuttaen pahan sekaannuksen. Uutisen alkuosa oli seuraava:

Port Arthur. — Maria Miina Junnila kuoli sunnuntaina helmik. 26 pnä pitkäaikaisen taudin murtamana. Hän oli 77 vuoden ikäinen.

Uutisen lopussa oli virhe myös "kahvitarjoilu" kohdalta, minkä olisi pitänyt kuulua seuraavasti: Maria Junnilan sukulaisten toimesta oli järjestetty kahvitarjoilu Hoito-ruokalassa.

Tervehdyksemme kansainväliselle naistenpäivälle

Onnittelumme kansainväliselle naisten päivälle ja kaikille Canadan naisten kongressin (Congress of Canadian Women) kannattajille. Kaikille hyvää tahtoville miehille ja naisille, kaikille jotka työskentelevät tasa-arvoisen ja onnellisemman elämän puolesta.

Tahdomme huomauttaa kahdesta erikoistilaisuudesta tänä vuonna 1968.

1) Tämä vuosi on nimitetty ihmisoikeuksien vuodeksi, ja erikoisesti tasavertaisten oikeuksien vuodeksi naisille, kaikilla toiminnan aloilla. Kunnioittaakseen tätä vuotta on Canadan hallitus nimittänyt kuninkaallisen komissionin tutkimaan naisten asemaa Canadassa. Kaikkia järjestöjä kehoitetaan lähettämään lausuntojaan, kuten myöskin yksityisiä miehiä ja naisia, ennen maaliskuun 22:sta päivää, lähettämään kirjeitä joissa annetaan tosi-asiallisia tietoja ja ehdotuksia naisten tasa-arvoisuuden saavuttamiseksi maassamme.

2) Myöskin, huomioidessamme tämän ihmisten oikeuksien vuodeksi, maailman naisten kongressi pidetään marraskuun 24—28 pnä Helsingissä. Canadasta pitäisi lähettää hyvä edustajisto. Tätä silmällä pitäen WIDF kirjoittaa:

Voidaksemme kiinnostaa laajoja naisten joukkoja, me tahdomme tiedoittaa ja kutsua, ei ainoastaan kansainvälisiä naisten järjestöjä, mutta myöskin tunnettuja yksilönaisia ja kansallisia järjestöjä jotka eivät ole yhteydessä WIDF:n.

Me pyydämme teitä tiedoittamaan meille että tahdotteko kutsua (nämät) yksilöt ja järjestöt teidän maassamme, vai pitäisiö se tehdä WIDF:n taholta. Viimeisessä tapauksessa, lähettäkää meille osoitteet ensitilassa.

Tarkkailkaa lehdistä yksityiskohtaisempia tietoja tästä kongressista ja ryhtykäämme valmisteluihin Canadan edustajien lähettämiseksi.

Otamme tämän tilaisuuden painostaaksemme kirjeiden tärkeyttä joita lähetetään sanomalehdille, hallitusvirkailijoille ja pääministerille; ja myös kirjeille joita kirjoitetaan ulkomaiden hallitusten päämiehille, joiden maassa on tuhansia vangittuna, rääkätään ja murhataan heidän poliittisten käsitteidensä tähden. Me emme voi tarpeeksi arvostaa näiden kirjeiden merkitystä. Lähetetään niitä tuhansittain. Ainoastaan silloin kun kaikki miehet ja naiset ovat vapaita voimme me itsekin olla vapaita.

The Congress of Canadian Women.

Koneesta jäi vain pyrstö

Vientiane. — Laosilainen DC-3 kone syöksyi lauantaina Mekong-jokeen noin 160 km:n päässä Vientianesta pohjoiseen, ilmoitti lentoyhtiön edustaja sunnuntaina. Onnettomuudessa saivat ilmeisesti surmansa kaikki koneessa olleet; 28 matkustajaa ja 3 miehistön jäsentä. Ennen syöksymistään veteen kone oli törmännyt vuoreen.

Englannin Vientianessa oleva sotilasasiamies, everstiluutnantti Horace Moore, on kadoksissa olevien uhrien joukossa. Onnettomuuspaikalla käynyt helikopterin miehistö ilmoitti nähneensä ainoastaan koneen pyrstön Mekong-joessa. Pelastuneista ei näkynyt merkkiäkään.

S.C.A. Urheiluliitto virkailijoiden osoitteet:

Puheenjohtaja: Ake Hunnakko
90 Neville Park Bvld,
Puhelin OX 1-6195
Toronto Ontario

Sihteeri: Paavo Vaurio
49 Hiawatha Rd., Toronto 8, Ont.
Puhelin HO 6-8815

Rahastonhoitaja: Len Bostrom
58 McNairn Ave, Toronto 12, Ont.
Puhelin HU 1-3551

Liiton Naisjaosto: Martha Turkia
592 Woodbine Ave. Apt. 18
Toronto 8, Ont.
Puhelin 691-3477

Suomen vuoden 1918 tapahtumat pohdinnan kohteena Moskovassa

Moskova. — Huolimatta siitä, että Suomi on pieni maa, sen työväenliike on tämän vuosisadan aikana saanut aikaan paljon sellaista, joka rikastuttaa maailman koko työväenliikkeen kokemusta, korosti Moskovan kansainvälisen työväenliikkeen instituutin osastopäällikkö Ilja Kremer puhuessaan instituutissa järjestetyssä tilaisuudessa jonka aiheena oli Suomen vallankumous vuonna 1918.

Suomen vasemmisto-keskustahallituksen merkitystä kansainvälisen työväenliikkeen kannalta korosti niin ikään instituutin johtaja Timur Timofejev avatessaan tilaisuuden. Suomalaisina vieraina tilaisuudessa esiintyivät vuoden 1918 kansanvaltuuskunnan sihteeri Tuure Lehen, päätoimittaja Inkeri Lehtinen ja Sirola-opiston yleisen historian opettaja Pauli Martinmäki. He käsittelivät eri puolilta Suomen tapahtumia vuonna 1917—1918.

Kansainvälisen työväenliikkeen instituutilla on yhteydet paitsi kommunistisiin puolueisiin myös varsin moniin sosialidemokraattisiin puolueisiin. Instituutissa vierailee usein eri maiden työväenliikkeen edustajia luennoitsijoina. Suomalaisista ovat instituutin tilaisuuksissa aikaisemmin esiintyneet mm. ministeri Ele Alenius, puheenjohtaja Erkki Salomaa ja ministeri Aarre Simonen marraskuussa ja puoluesihteeri Erkki Raatikainen vuoden vaihteessa.

1918 TAPAUKSIA ARVIOIDAAN UUDELLA TAVALLA SUOMESSA

Suomen itsenäistymisen ja vallankumoustapahtumien totuudenmukaiseen arviointiin joka on Suomessa viime vuosina päästetty esiin valkoisen valheen takaa, kiinnitti huomiota Tuure Lehen. Huomion keskipisteessä on Venäjän sotaväen osuus kansalaissodassa ja bolshevikkivallankumouksen vaikutus Suomen itsenäistymiseen, hän totesi ja selosti vallankumoustapahtumien eri vaiheita.

Venäjän lokakuun vallankumouksen merkitys Suomen itsenäistymiselle on jo alettu tunnustaa laajasti Suomessa, totesi päätoimittaja Inkeri Lehtinen. Hän keskittyi puheessaan vallankumoustapahtumien arviointiin työväenliikkeen piirissä ja kommunistisen puolueen syntyyn.

Opettaja Pauli Martinmäki kiinnitti huomiota sosialistisen kansallisuuspolitiikan ja proletaarisen internationalismin ongelmiin Suomen tuon ajan tapahtumien yhteydessä. Venäjän bolshevikkien suhtautuminen Suomen itsenäistymiseen oli alusta alkaen selvä. Kun bolshevikit tulisivat valtaan, Suomi saisi vapaasti päättää haluaako se erota Venäjästä. Muiden puolueiden kanta sen sijaan oli horjuva tai täysin kielteinen, huomautti Martinmäki.

KANSALAISSODAN TAPPIO OLI VAISTAMATON

Kansalaissodan tapahtumia käsitellessään Martinmäki totesi, että "venäläinen miehistöapu ei voinut ratkaisevasti vaikuttaa Suomen luokkasodan kulkuun". Neuvosto-Venäjän ja punaisen Suomen hallitusten välillä solmittu valtiosopimus (1. 3. 1918) lujitti näennäisesti Suomen punaisten asemaa ja herätti toiveita tehokkaammasta sotilaallisesta avusta. Toisaalta pari päivää myöhemmin solmittu Brest-Litovskin pakkorauha, sen Venäjällä aiheuttama sisäpoliittinen kriisi ja lisääntynyt hyökkäyksen uhka Neuvosto-Venäjän muilla rajoilla tekivät tyhjiksi kaikki toiveet Suomelle annettavan avun tehostumisesta, sanoi Martinmäki ja huomautti, että saksalaisten tulo maahan kallisti vaa'an ratkaisevasti valkoisten voiton puolelle.

Brestin rauhan yhteydessä syntynyt vasemmisto-oppositio syytti Leniniä erityisesti Suomen ja Ukrainen pettämisestä, totesi Martinmäki. Hän siteerasi Leninin vastausta syytöksiin: "Meidän velvollisuutemme on sanoa kansalle totuus: Rauha on äärimmäisen raskas. Ukraina ja Suomi tuhoutuvat, mutta meidän täytyy suostua tähän rauhaan, koska maa tarvitsee hengähdystaukoa."

Tästä näkökulmasta katsoen Suomen vallankumouksen päättyminen katkeraan tappioon oli väistämätön, huomautti Martinmäki.

SUOMI KIINNOSTAVA ESIMERKKI

Suomen työväenliikkeen historian mielenkiintoisista piirteistä Ilja Kremer mainitsi mm. eduskuntalaitoksen synnyn, naisten äänioikeuden ja vuoden 1916 vasemmistoenemmistön. Myöntäessään Suomelle itsenäisyyden Neuvosto-Venäjä toteutti ensimmäisen kerran bolshevikkien kansallisuuspolitiikkaa. 1. 3. 1918 punaiset Suomen ja Neuvosto-Venäjän sopimus oli ensimmäinen sosialististen valtioiden välinen sopimus, hän sanoi. Ja nyt Suomi on yleisen kiinnostuksen kohteena yhteishallituksensa takia.

Suomen itsenäistymistä käsitellessään Kremer totesi, että Suomi ei olisi saanut itsenäisyyttään ilman lokakuun vallankumousta eikä itsenäisyys olisi säilynyt, jos Neuvosto-Venäjä olisi hävinnyt kansalaissodan.

Kremer, joka parin viikon kuluttua tulee luentomatkalle Suomeen SKPn vieraaksi, esitti tilaisuudessa monia mielenkiintoisia teoreettisia arvioita Suomen vallankumoushallituksen ja kansalaissodan tapahtumista ja niiden merkityksestä.

POHJOIS-ONTARION SUOMALAISTEN HUOMIOON!

VANCE'S T.V. JA RADIO

MYYNTI- JA KORJAUSPALVELU

81 Golden Avenue Puhelin 235-3876 South Porcupine, Ont.

Beatty ja Hoover tuotteiden näyttelyhuone ja välittäjä sekä Electrohome ja Fleetwood televisioiden myyjä.

Monipuolinen varasto huonekaluja ja taloustarpeita. Hellat, jääkaapit ja syväjäädyttäjät saatte meiltä halvimmalla, joiden paikoilleen asetus ja huolto tehdään vapaasti.

Suomenkielinen myyntimiehemme T. A. (DON) SALO mielihyvin palvelee Teitä kaikissa liikettämme koskevissa asioissa.

KÄYTTÄKÄÄ HYVÄKSENNE MEIDÄN TALVIALENNUSTA!

(13—20—27—5)

CSJ:n OSASTOJEN KOKOUKSET

CSJ:n Toronton osaston varsinainen kuukausikokous pidetään joka kuukauden ensimmäisenä maanantaina klo 8 illalla Donhaalilla.

CSJ:n Sudburyn osaston kokoukset pidetään kerran kuukaudessa johtokunnan kutsusta. Johtokunta kokoontuu useammin asiain vaatiessa puheenjohtajan kutsusta. Kirjeenvaihto: Box 354, Sudbury, Ont.

CSJ:n Beaver Laken osaston kuukausikokous pidetään joka kuukauden toisena sunnuntaina klo 1 päivällä osaston haalilla. Kirjeenvaihtajan osoite: N. Piispanen, R. R. 1, Worthington, Ont.

CSJ:n Vancouverin osaston kuukausikokoukset pidetään Clinton-haalissa jokaisen kuukauden toisena sunnuntaina kello 2 ip. Kirjeenvaihto sihteerille: Minnie Vainio, 2605 East Pender St., Vancouver 6, B.C.

CSJ:n Sault Ste. Marien osaston sääntömääräinen kokous pidetään joka kuukauden ensimmäisenä tiistaina kello 8 illalla omalla talolla, 321 John Street.

CSJ:n Port Arthurin osaston kuukausikokoukset pidetään jokaisen kuukauden ensimmäisenä tiistaina, alkaen klo 7.30 illalla. Kirjeenvaihto osoitteella: 316 Bay St., Port Arthur, Ont.

HYVÄÄ RUOKAA

KEITTOKIRJA JOKA INNOSTAA NOPEAAN JA HERKULLISEEN RUOANLAITTOON

Koko: 7¾" x 10½", käsittäen 534 sivua

351 valokuvaa — 16 herkullista värikuvataulua

HINTA SID. $13.50

HYVÄÄ RUOKAA on perustava opas nykykodin keittiöön. Sen resepteihin sisältyy arkiruokia ja juhlaruokia, kansallisia ruokalajeja ja vieraiden maiden erikoisuuksia, ravitsevia kodin ruokia, nopeita pikkuherkkuja illanistujaisiin, dieettiruokia — sekä taloudellisia ruokia laihan kukkaron päiviksi.

HYVÄÄ RUOKAA on oikotie taitavaan ruoanlaittoon. Sen joka reseptissä opetetaan kädestä pitäen erältä ruoanlaiton 'peruskikkoja'. Lihan, kalan sekä muiden ruoka-aineiden valinnassa ja käsittelyssä annetaan tehokas pikakurssi.

Se on oikea opas keittiöönne koko elämänne ajaksi!

TILATKAA OSOITTEELLA:

VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.

P. O. BOX 69 SUDBURY, ONT.

HYVÄ KIUAS-SAUNA TYÖN PUISTOSSA
Auki keskiv. lauant. ja sunnunt. kello 1 ip.—11 illalla
1140 PARIS ST. SUDBURY

NOPEA . . . Täydellinen
"GOLDEN"
keskus-lämmitys-öljypalvelu
Ilmainen 24 tunnin polttimohuolto. Myös öljylämmittäjien öljyä.
Ainoa suomalainen öljyn välittäjä Sudburyssa
TAUNO LUNDGREN
Kont. 674-3585 Kotiin 674-5337

Siion Seurakunta
83 Lorne St. S. Sudbury
KOKOUKSET
Torstai, 7.30 Raamattutunti
Sunnunt. 10 Pyhäkoulu
11 Aamukokous
7 Herätyskokous
Radiolähetys joka sunnuntaiaamu klo. 8.30, radioasema CHNO—900.
TERVETULOA!

FRANK R. BLOCK, R.O.
OPTOMETRISTI
Puh. konttori 674-4614
kotiin 673-0705
83 ELM STREET EAST
SUDBURY, ONT.
VASTAANOTTO ESPANOLASSA
Keskiv. iltap. ja torst. aamup.

LOUGHEED
HAUTAUSTOIMISTO
Hautaukset 100 mailin säteellä Sudburysta toimitetaan ilman lisämaksua.
AMBULANSSI-PALVELUS
24 TUNTIA VUOROKAUDESSA
PUHELIN 673-9595
65 Eyre St., Spruce kadun kulm.
SUDBURY

KAIKENLAISTA
PUUTAVARAA
ja
RAKENNUS-TARPEITA
SÄHKÖ- ja PUTKITUS-TARPEITA - MAALIA
kohtuullisiin hinnoin
RICHARD LAKE LUMBER
& Builders Supply Ltd.
PUH. 673-8487
Posti: Site 8, R. R. 3, Sudbury
Maantie 69 etelään
Richard Lake

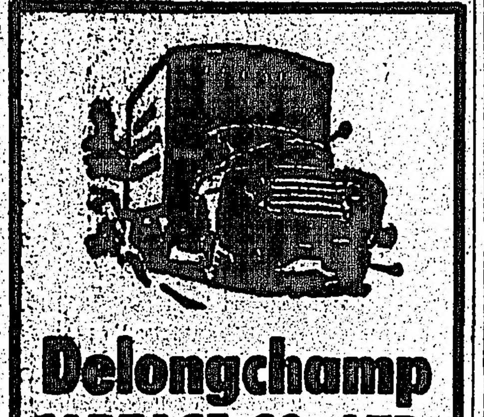
Delongchamp CARTAGE CO. LTD.
20 Lorne St. Puh. 675-5611
LYHYEN JA PITKÄN MATKAN RAHTIAJOA . . . TALOUSTARPEITA PAKATAAN — MUUTETAAN — SÄILYTETÄÄN — LÄHETETÄÄN
NYKYAIKAINEN VARASTOHUONE

Halutaan konelatojan harjoittelija

Kustannusliikkeemme latomoon halutaan nuorimies tai -nainen, joka kykenee lukemaan suomenkieltä konelatojan harjoittelijaksi. Oppiaika on 6 vuotta. Harjoittelijan palkka ensimmäisen 6 kuukauden aikana on 40 pros. ammattilatojan palkasta, nousten palkka joka kuuden kuukauden kuluttua. Hyvä ammatti oppia. Palkkaetuihin kuuluu kahden viikon palkallinen loma yhden vuoden palveluksen jälkeen. Työntekijät ovat sairasryhmävakuutuksen, Ontarion tapaturmavakuutuksen ja Canadan eläkkeen alaisia. Hakemukset lähetettävä maaliskuun 10 päivään mennessä osoitteella:

VAPAUS PUBLISHING COMPANY LIMITED
100 ELM STREET WEST — P.O. BOX 69, SUDBURY, ONTARIO

+
Jackson & Barnard
HAUTAUSTOIMISTO
Nykyaikainen hautaustoimisto, omistautunut hienotunteiselle palvelulle kaikkien uskontojen traditsiooneissa.
VAPAATA PARKKEERAUSTILAA TONTILLAMME
233 Larch St. Sudbury

KIRJALLISHISTORIALLINEN TUTKIMUS TULENKANTAJISTA
Kerttu Saarenheimo:
TULENKANTAJAT
303 SIVUA — HINTA SID. $5.95
Ryhmän vaiheita ja kirjallisia teemoja 1920-luvulla
Runsas kuvitus

Tohtori Kerttu Saarenheimon teos on ensimmäinen yhteinen kirjallishistoriallinen tutkimus tulenkantajista. Esityksen runkona on ryhmän kehityksen kolmivaihejaottelu, jonka professori Lauri Viljanen hahmotteli luonnehtiessaan kirjallisuutemme 1920-lukua Yleisradiossa järjestetyssä keskustelusarjassa. Ensin on Nuoren Voiman kausi, sitten suuren hurmion kausi ja lopuksi päädyttiin etsimään nykyaikaa. Näissä puitteissa kirjoittaja — Valtion humanistisen toimikunnan tutkija ja Turun Yliopiston dosentti — tarkastelee 20-luvun lyyristen aiheiden värikästä kaleidoskooppia, jossa heijastuu milloin kauhukuvitelmia ja lahoavien lehtien tuoksua, milloin raivolsaa elämännälkää, eksotiikkaa, satua tai koneromantiikkaa.

Iloisen 20-luvun kirjavia virikkeitä tutkiessaan tri Saarenheimo laajentaa samalla näkökulmaa kirjoista kirjailijoihin, heidän taustaansa ja harrastuksiinsa, ystävyyssuhteisiin ja hilpeään seurusteluun. Painamattomat lähteet, ennen kaikkea ryhmän jäsenten välinen kirjeenvaihto ja haastattelut ovat tuoneet esiin runsaasti ennen tuntematonta materiaalia. Keskeisiä hahmoja ovat Onni Halla, Yrjö Jylhä, Uuno Kailas, Arvi Kivimaa, P. Mustapää, Olavi Paavolainen, Ilmari Pimiä, Elina Vaara, Erkki ja Katri Vala, Mika Waltari ja Lauri Viljanen. Heidän lisäkseen tapaamme ryhmään väljemmin liittyneitä, kirjailijoita, taiteilijoita ja kriitikoita.

Tilatkaa osoitteella:
VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

"Täällä tulee morsian" näytelmän harjoitukset Finnish haalilla tiistaina klo 7 ip. ja perjantaina klo 6.30 ip. Kaikki mukaan.

Lasten suomikoulu on Finnish haalilla torstaisin kello 5.30—7 illalla.

Sävel-kuoron harjoitukset Finnish haalilla keskiviikkoisin kello 7.30 ip.

Sävel-kuoron arvokas vuosijuhla on Finnish haalilla sunnuntaina, maaliskuun 10 pnä kello 7 illalla. Terveluloa läheltä ja kaukaa, sanovat kuorolaiset, jotka ovat tehneet paljon työtä konsertin onnistumisen hyväksi.

Alerts-Visan bingotilaisuus Finnish haalilla torstaina, maaliskuun 14 pnä kello 7.30 illalla. Terveluloa urheiluväen illanviettoon.

Näytelmää katsomaan

"Täällä tulee morsian" alkaa olla viimeistä silausta vailla ja sen esitys on maaliskuun 17 päivänä kello 2 i.p. Henkilö luettelosta näemme että siinä on aivan uusiakin nimiä ja useita jotka ovat niittäneet mainetta entisillä saavutuksillaan. Siis kannattaa tulla katsomaan ja samalla innostamme nuoria näytteliöitä edelleen toimimaan näyttämön palkeilla.

Terveluloa läheltä ja kaukaa katsomaan tätä näytäntökauden ensiesitystä.

Sivusta katsoja.

Kevätmarkkinoita valmistellaan jo kautta linjan

Kevään lähestyessä ovat pikkulinnut viserrelleet, että miehet ja naiset valmistavat kaikessa hiljaisuudessa komeita käsitöitä huhtikuun aikana pidettäviin kevätkarnevaaleihin eli markkina tanssiehin, jotka ovat aina saaneet hyvän yleisökannatuksen.

Muutama päivä sitten ilmoitettiin että karnevaaleja varten oli miesten toimesta valmistettu, tai ne olivat ainakin valmistusvaiheessa, kaksi komeata pihakiikkua — ja muita vekottimia oli sekä tekeillä että suunnitteilla. Naiset ovat olleet hiljaa, mutta käsityt on, että heitä on tänäkin keväänä miltei mahdoton lyödä kilpailussa.

Perästä kuuluu enemmän,
Makkaratikun veistäjä.

SUDBURY FOOTWEAR & MAKI CO-OP SHOE REPAIR
Ensiluokkainen kenkien korjaamo
NOPEA PALVELU
BILL GRODECK, omist.
119 Cedar Street Sudbury

Putkitus- ja lämmitys-
EXPERTIT
• ÖLJYPOLTTIMOITA •
Kustannusarviot vapaasti!
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN 674-0797
164 Elgin St. S., Sudbury

Hienoja
LAATUHUONEKALUJA
SÄHKÖLAITTEITA
ja TELEVISIOITA
Kohtuuhinnalla
VALITTU VALIKOIMA
Espanola Furniture & Appliances
KARL. A. NIEMI, omist.
Puh. 869-2321
175 Station St. Espanola, Ont.

NYT ON ILMESTYNYT
TASKUKALENTERI 1968
Hankkikaa itsellenne tämä pieni taskukokoinen tietojen kirja
Hinta 75c
(Ynnä 4c myyntiveroa, ainoastaan Ontariossa)
Vapaus Publishing Company Limited
P. O. Box 69, Sudbury, Ont.

Sävel-kuoron vuosijuhla 10 päivänä

Vielä viimeinen huomautus Sävelkuoron vuosijuhlasta joka on sunnuntaina 10 päivänä maaliskuuta kello 7 illalla.

Ohjelmasta on jo aikaisemmin kerrottu, joten jos kaikki sujuu suunnitelmien mukaan, siitä muodostuu tilaisuus, ja onhan se ensimmäinen konsertti tänä kevätkautena haalillamme. Laulajien joukossa nähdään joitakin uusia kasvojakin ja myös johtajan paikalla nähdään Laila Nordman ja Aarne Koivu, joka viimeksi mainittu on ollut laulamassa koko kuoron olemassa-olo ajan ja on jo aikaisemminkin näyttänyt musikaalisia lahjojaan myös johtajana. Terveluloa runsaslukuisena tähän sävelkuoron 22 vuotisjuhlaan. Sisäänpääsy ainoastaan 1 dollari.

Kuuluttaja.

Vietnamista

SISSIEN ANSA?

Amerikkalaisten asiantuntijain mukaan "liittoutuneiden voimien ohjaaminen ilmeisille taistelualueille jättää väistämättömästi kommunisteille aloitteen muilla yhtä tärkeillä alueilla . . ." Saigonin puolustamiseen maaseudulta vedetyt rauhoittamisjoukot — 65,000 miestä — ovat merkinneet sitä, että "hallitusjoukkojen tuskallisesti puhdistamat alueet joutuvat takaisin kommunistien valvontaan'. "Miehittämällä hallituksen jättämää maaseutua kommunistit ilmeisesti tähtäävät kaupunkien kuristamiseen". — Stanley Karnov, Int. Herald Tribune 20. 2. 1968.

Kalkuttalainen sterilisointipetos julkisuuteen

Kalkutta. — Eräs lääkäri, joka on sterilisoinut 15-vuotiaan pojan luullen, että poika on 33-vuotias mies ja 4 lapsen isä, joutuu rangaistustoimenpiteen kohteeksi, tiedoitti Bengalin hallitus torstaina.

Hallituksen antamien tiedonantojen mukaan lääkäri suoritti leikkauksen hallituksen vapaaehtoista sterilisoitavia hankkimiseksi palkkaaman agentin antamien tietojen mukaan.

Tämä asiamies on sen jälkeen kadonnut, selitti hallituksen puhemies.

Sterilisoitu poika, Bablu Dey kertoi poliiseille, että hän oli mennyt sattumalta Kalkuttan Sealdahin asemalla tavanneen tuntemattoman miehen kanssa sairaalan "pikkuleikkauksen" suorittamista varten, mistä hänelle luvattiin rahaa.

Poika oli saanut 3 rupeeta (36 senttiä). Normaalinen maksu vapaaehtoisille on 18 rupeeta ($2.40).

Sanomalehti "The Statesman" tiedoitti, että k.o. klinikassa sterilisointia odottavan 10 vapaaehtoisen joukossa oli eräs 30-vuotias talonpoika, joka oli kertonut, että hänet toi sinne agentti, joka oli luvannut rahaa ja suuren aterian, jos suostuu siihen, että hänelle suoritetaan vain muutamia sekunteja kestävä leikkaus.

Poliisit kertovat saaneen kansalaisilta valituksia voimakeinoin suoritettavista sterilisoimisista ja "vapaaehtoisista", joille ei ole maksettu asianmukaista palkkiota.

Hallituksen tiedonantoministeriö selittää, että lukutaidottomuuden ja tietämättömyyden johdosta jotkut "vapaaehtoiset" eivät tiedä, mitä sterilisointi heille merkitsee.

TODELLISTA SISSISOTAA ODOTETAAN YHDYSVALLOISSA

Washington. — Panssariautoja, konekivääreitä, kyynelkaasukranaatteja ja suuri määrä salaista aseistusta on kaikessa hiljaisuudessa koottu Yhdysvaltain suurkaupunkien poliisien valmistautuessa uuteen pitkään, kuumaan neekerimellakkakesään.

Eräät poliisipäälliköt ovat vaatineet panssariautoja, aseistettuja tiedusteluhelikoptereita ja etulinjan aseita ja armeija on ryhtynyt varastoimaan mellakkaaseistusta strategisiin paikkoihin.

Poliisilla ja armeijalla on käytössään aivan uudenaikaisia aseita, joista eräitä on jopa kokeiltu Vietnamissa ja joita ei ennen ole käytetty järjestyksen ylläpidossa. Washingtonin viranomaiset pelkäävät, että tästä vaalivuodesta saattaa tulla väkivaltaisin sitten vuoden 1964, jolloin neekerimellakat ensimmäisen kerran puhkesivat ghetoissa. Sittemmin näistä mellakoista on tullut jokakesäinen ilmiö.

Eri kaupunkien poliisipäälliköt tutkivat mellakka-aseiden laajaa valikoimaa lisätessään asevarastojaan kesää varten. Näitä yksinomaan mellakoiden torjuntaan suunniteltuja aseita ovat mm. panssariautot, jotka ampuvat kemiallisia vaahtoja, laite, joka levittää kyynelkaasua kokonaiseen kaupunginosaan ja liukastusneste, johon takertuvat kauppojen ryöstäjät.

Poliisivoimien vahvistaminen on herättänyt huolestumista maltillisten neekerien keskuudessa, jotka pelkäävät, että taisteluvalmiuden poliisien näkeminen saa tunteet slummeissa kuohahtamaan tarpeettomasti. Eräissä kaupungeissa kaupunginviranomaiset ovat pakottaneet poliisit palaamaan takaisin tavallisiin mellakkavarusteisiin.

Eräs asetehdas tarjoaa poliisille amfibiopanssariautoa, joka alunperin suunniteltiin kevyeksi panssarivaunuksi pudotettavaksi helikopterilla viidakkotaistelukentille.

Viime kesänä raivoisien mellakoiden kohteena olleen Newarkin kaupungin poliisi on harkinnut 34,000 dollaria maksavan panssarivaunun ostamista. He ovat jo tilanneet lähes 300 panssariliiviä ja 30 valonheitintä.

Suomen kanta Vietnamista:

Ratkaisevinta on Pohjois-Vietnamin pommituksen lopettaminen ehdoitta

Helsinki. — Vietnamin sodan ratkaisua ei voida saavuttaa sotatoimien avulla, vaan ainoastaan osapuolten neuvottelujen tuloksena. Ratkaisevimpana askeleena on tällöin pidettävä Pohjois-Vietnamin alueen pommitusten lopettamista ilman ehtoja, sanotaan julkilausumassa, jonka ulkoministeri Ahti Karjalainen antoi.

Julkilausuma annettiin Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteerin U Thantin viikko sitten antaman lausunnon vuoksi, jossa hän mm. kehotti Yhdysvaltoja ottamaan ensimmäisen askeleen pommitusten lopettamiseksi.

Ulkoministeri Ahti Karjalaisen julkilausuma kuuluu kokonaisuudessaan seuraavasti:

Suomen hallitus, joka huolestuneena seuraa Vietnamin tilanteen kehitystä, on huolellisesti tutustunut siihen lausuntoon, jonka YKn pääsihteeri U Thant on 24. helmikuuta 1968 antanut keskusteltuaan äskettäin useissa pääkaupungeissa tämän yhä enemmän hävitystä ja kärsimystä Vietnamin kansalle ja kansainvälisten suhteiden jatkuvaa kiristymistä aikaansaavan sodan lopettamiseksi.

Hallitus pitää suuressa arvossa pääsihteeri U Thantin hellittämättömiä ponnisteluja neuvotteluedellytysten selvittämiseksi konfliktin ratkaisulle ja yhtyy pääsihteerin lausunnossaan esittämään näkökantoihin.

Hallitus tähdentää aiempien kannanottojensa mukaisesti käsitystään, ettei Vietnamin sodan ratkaisua voida saavuttaa sotatoimien avulla, vaan ainoastaan osapuolten neuvottelujen tuloksena. Ratkaisevimpana askeleena on tällöin pidettävä Pohjois-Vietnamin alueen pommitusten lopettamista ilman ehtoja.

CLUB news

ETHICS AND MORALITY IN A CHANGING WORLD

The Toronto Branch of the Finnish Organization held a meeting on Feb. 18 to hear Mr. N. Freed give a lecture on Ethics and Morality in a Changing World. He expressed the growing concern about the ethical and moral crisis of our time. He emphasized that this reflects in the minds of people the social and economic conditions in our society. He declared that there is no such thing as "society in general" or an "individual is general." There are only definite social economic societies i.e. feudal capitalist, socialist and some transitional forms. The individual in the final analysis is a product of the given mode of production not just environment. There is no eternal invariant to human nature.

Ethics and Morality can be described as a science in itself where attitudes can be observed and examined. But as in all sciences truth, you cannot state that there is an absolute truth when you are considering social and human relations. In the world to-day there are many different forms of social organization at many varying levels of developement and at each level you will find a social consciousness expressing the hopes and fears of its environment. Mr. Freed told of his experiences and of his travells through countries like India, Africa, East and West Europe where the levels of social economic development are extremely different and the beliefs and superstitions unusual by our standards.

When considering the North American way of life, we see many contradictions. Though we are in the process of a technological revolution and production could satisfy the needs of all in our society 1/3 of the population is living in poverty. We read in the papers of the difficult struggles of the coloured peoples in the United States and the demonstrations against the war in Viet Nam. All this is happening in a society which claims to be the leader of the "free world". So ethics in human relations does become idealogical and political or inter dependant. Man is a social animal and the communities he lives in are the extension of his being, so that he is the product of an environment and is the prime mover of the changes that occur within that community.

In ethics and morality there are three main schools of thought and these formulations are the concrete propositions arrising out of that environment, but they are also the subjective desires of manking for what he may consider as being good or evil.

(1) Autonomous Ethics — interprets morality as something that is concieved of within the individual, or you could describe it this way I think therefore I am. That process means the outside world is secondary and the mind is primary. Many serious minded people think in these terms and it leads to nowhere. Many anarchists have this philosophy and their revolution has no aim or purpose. Which leads to disillusionment negetivism or despair.

(2) Teological morality — is religion which believes that the scriptures were sent down by devine will and cannot be questioned and the only criterion by which to conduct oneself. It accepts life as it is and rejects the process of change.

(3) Materialist Ethics — holds that matter is primary and that mans thought is the reflection of the external world. The individual is important but only in his social significance. Man is creative and can shape his own destiny within the limitations of his society.

So if you hear someone say know thy self, it is a little more complex to realize than many people are prepared to under take. I hope that this article will stimulate some to study this question a little further, and I am sorry that more didn't have or take the opportunity to hear Mr. Freeds lecture.

— George Kautto.

KIITOS

Sydämellinen kiitoksemme teille kaikille jotka saavuitte rakkaan poikani ja serkkumme Einar Kallion hautajaistilaisuuteen helmikuun 21 pnä 1968.

Kiitos osanottokorteista ja niistä ihanista kukkalaitteista joilla koristitte Einarin viimeisen matkan.

Erikoisesti kiitämme pastori Murtoa ja pastori Ylitaloa lohduttavista sanoistaan.

Kiitos Jackson ja Barnard hautaustoimistolle, kantajille ja kaikille jotka tavalla tai toisella ottivat osaa suruumme Einarin kuoleman johdosta.

Teitä kaikkia kiitollisuudella muistaen.

BERGMAN JA KALLION PERHEET

KAUNEIMMAT KUKAT
edesmenneen tuttavamme
ATU KOIVULAN
MUISTOLLE

Hänen työtään ja muistoaan kunnioittaen,

Martta Mäki
Sigrid ja Väinö Holla, R. R. 1, Copper Cliff, Ont.
Ida ja Oiva Vesterback, R. R. 1, Copper Cliff, Ont.
Karin ja Aimo Mäkelä, Skead, Ontario
Mary Saari
Kerttu ja Taisto Länsi
Hanna ja Matti Saari
Hilma Haapala
Laila ja Leo Nordman, R. R. 3, Sudbury, Ontario
Selma ja David Ritari, Creighton Mine, Ontario
Siiri ja Arvo Vuori, R. R. 3, Sudbury, Ontario
Aini ja Vilho Ollikainen
Tilda ja Jack Männistö

SUDBURY ONTARIO

SÄVEL-KUORON
VUOSIJUHLAKONSERTTI
FINNISH-HAALILLA, SUDBURYSSA
Sunnuntaina, maaliskuun 10 pnä
kello 7 illalla

Kuorojen johtajat: Laila Nordman ja Aarne Koivu
Ohjelman esittäjä: Amy Malmberg

OHJELMA:

O' CANADA
TERVEHDYSSANAT
SÄVEL-KUORO . . . . . . Kaunis olet synnyinmaa — Kesän vihreät lehdet — Kotikuusi
RUNO . . . . . . Helmi Lindroos
DUETTO . . . . . . Laila ja Aarne
HAITARISOOLO . . . . . . Sharon Koski — Judy Koski
SÄVELEEN NAISKUORO . . . . . . Onnelliset — Talkoyö — Heikin naimapuuhat
PUHE . . . . . . Edwin Suksi
PROM HAITARIORKESTERI . . . . . . Johtaja Leo Niemi

VÄLIAIKA

SÄVEL-KUORO . . . . . . Myrsky-yö — Tuonne taakse metsämaan — Saahan sitä laulaa köyhäkin
DUETTO . . . . . . Anni ja Erkki Kihos
HUUMORIA
PIANOSOOLO . . . . . . Wendy Tammi
SÄVEL-KUORO . . . . . . Vieraalla maalla — Syksyn lehdet — Shenandoah — CSJ:n marssi

KAIKKI TERVETULLEITA!